

Newsletter

จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตุลาคม - ธันวาคม 2565
ISSUE 104

Scan QR Code
for Digital file

HIGHLIGHT

มืออาชีพการวางระบบบัญชี
กับการสร้างความยั่งยืนของ ASEAN CPA
และผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทย

ESG กับทิศทางการปรับตัว
ของนักบัญชีสากลและนักบัญชีไทย ตอนที่ 2

การบัญชีกับความยั่งยืน ตอนที่ 2
ตัวชี้วัดทางการเงินสู่ตัวชี้วัดความยั่งยืน

การพิจารณารับงานสอบบัญชี
ของกิจการที่มีสินทรัพย์ดิจิทัล

สถิตในดวงใจ ตราบนิจนิรันดร์

13 ตุลาคม วันคล้ายวันสวรรคต

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร

ปวงข้าพระพุทธเจ้าขอน้อมเกล้า น้อมกระหม่อม

รำลึกในพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้

คณะกรรมการ คณะผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

Editor's TALK

สวัสดีครับ พี่ ๆ สมาชิก

เปลอบแป็บเดียวก็เข้าสู่ไตรมาสที่ 4 แล้ว หากพี่ ๆ สมาชิกติดตามข่าวฝนฟ้าอากาศตั้งแต่ต้นปี 2565 จะพบว่ามีข่าวภัยธรรมชาติให้เห็นกันมากขึ้น ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกือบทุกทวีปทั่วโลก สำหรับประเทศไทย เราจะสังเกตได้ว่าปริมาณน้ำฝนที่ตกในช่วงนี้มีความรุนแรงมากกว่าปกติ และครอบคลุมในพื้นที่หลายจังหวัด ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมตามมา ซึ่งเหตุการณ์ Extreme Weather หลายๆครั้งที่เกิดขึ้นนับได้ว่าอาจมีที่มาจาก การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) หรือที่ตอนนี้เรียกกันว่า ปรากฏการณ์โลกรวน ที่นับวันยิ่งทวีคูณเพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น ภัยธรรมชาติจึงไม่ใช่เรื่องไกลตัวอีกต่อไป เราจึงต้องเตรียมตัวรับมือกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อหลีกเลี่ยงภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้น หรือทำให้มันเกิดขึ้นน้อยที่สุด ด้วยการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ซึ่งเริ่มทำได้ง่าย ๆ เพียง Reduce Reuse Recycle กิจกรรมประจำวันรอบตัวเรา เช่น ลดการใช้พลังงาน หลีกเลี่ยงการใช้โฟม การใช้พลาสติก หรือใช้กระดาษทั้ง 2 ด้านก่อนทิ้ง สำหรับองค์กรการนำหลักตามแนวคิด ESG หรือแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน ที่คำนึงถึงความรับผิดชอบต่อ 3 ด้านหลัก คือ สิ่งแวดล้อม สังคม การกำกับดูแล มาปรับใช้ก็ช่วยลดผลกระทบจาก Climate Change ได้เช่นเดียวกัน

สำหรับ TFAC Newsletter ฉบับที่ 104 นี้มาในธีม “ASEAN CPA and Sustainability” โดยภายในเล่มมีบทความสาระประโยชน์ที่เกี่ยวกับความยั่งยืนมากมาย อาทิ

- ESG กับทิศทางการปรับตัวของนักบัญชีสากลและนักบัญชีไทย ตอนที่ 2
- เมื่ออาชีพการวางระบบบัญชีกับการสร้างความยั่งยืนของ ASEAN CPA และผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีไทย
- การบัญชีกับความยั่งยืน ตอนที่ 2 : ตัวชี้วัดทางการเงินสู่ตัวชี้วัดความยั่งยืน

และเพื่อเป็นการให้ความสนับสนุนวิชาชีพบัญชีให้ก้าวสู่ความยั่งยืน สภาวิชาชีพบัญชีจึงมีกำหนดจัดกิจกรรมใหญ่แห่งปี 2565 ได้แก่ 1) งานสัมมนา The 3rd ASEAN CPA Conference: Empowering and Enhancing Sustainability of ASEAN Business และ 2) ASEAN Accountancy Conference on Sustainability ที่จะจัดในวันที่ 7-8 ตุลาคม 2565 โดยจัดในรูปแบบ Hybrid สำหรับพี่ ๆ ที่สมัครเข้าร่วมแบบ Onsite ไม่ทัน สามารถรับชมแบบ Online ได้ทั้งทางสื่อ Facebook และสื่อ Youtube ของสภาวิชาชีพบัญชี เพียงแค่ค้นหาชื่อ @tfac.family ก็จะสามารถเข้าไปรับชมกันได้เลยครับ

สุดท้ายนี้ หากท่านสมาชิกมีข้อเสนอแนะในการทำงานสภาวิชาชีพบัญชีสามารถแจ้งให้น้องคิดและทีมงานรับทราบ ผ่านช่องทาง pr@tfac.or.th ได้เลยนะครับ

จดหมายข่าว

โดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่อยู่ เลขที่ 133 ถนนสุขุมวิท 21 (อโศก)

แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ

รหัสไปรษณีย์ 10110

ที่ปรึกษา

- **ปิยะพงศ์ แสงภัทรราชัย**
กรรมการสภาวิชาชีพบัญชี
ด้านประชาสัมพันธ์
วาระปี 2563-2566
- **ภูษณา แจ่มแจ้ง**
ผู้อำนวยการสภาวิชาชีพบัญชี

คณะผู้จัดทำ

- **สาวิตา สุวรรณกุล**
ผู้จัดการส่วนสื่อสารองค์กร
- **สุขุมลย์ แก้วสนั่น**
- **ชยากรณ์ นกุล**
- **กิตติมา ทองเอียด**
- **กฤษณะ แก้วเจริญ**
เจ้าหน้าที่ส่วนสื่อสารองค์กร

วัตถุประสงค์

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี มีใช้การให้คำแนะนำหรือความคิดเห็นด้านกฎหมาย ทั้งนี้สภาวิชาชีพบัญชีสงวนสิทธิ์ไม่รับรองความถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบันของข้อมูลเนื้อหาตัวเลขรายงานหรือข้อคิดเห็นใด ๆ และไม่มี ความรับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ไม่ว่าเป็นผลโดยตรงหรือทางอ้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการนำข้อมูลไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในเอกสารฉบับนี้ไปใช้

กำหนดเวลา

เผยแพร่เป็นรายไตรมาส

ข้อมูลติดต่อ

Tel : 02 685 2514, 02 685 2567

Facebook

<https://www.facebook.com/TFAC.FAMILY>

LINE ID

@tfac.family

หมายเหตุ: การอ่านวารสารวิชาการหรือบทความต่าง ๆ ให้นับจำนวนชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพที่ไม่เป็นทางการได้ตามจริงแต่ไม่เกิน 2 ชั่วโมงต่อ 1 หัวข้อ

Issue No.104

ตุลาคม - ธันวาคม
2565

TFAC UPDATE

มืออาชีพการวางระบบบัญชี
กับการสร้างความยั่งยืนของ ASEAN CPA
และผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทย

ESG กับทิศทางการปรับตัว
ของนักบัญชีสากลและนักบัญชีไทย ตอนที่ 2

การบัญชีกับความยั่งยืน ตอนที่ 2
ตัวชี้วัดทางการเงินสู่ตัวชี้วัดความยั่งยืน

การพิจารณารับงานสอบบัญชี
ของกิจการที่มีสินทรัพย์ดิจิทัล

UPDATE หลักเกณฑ์การพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง
ทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

การตรวจสอบที่ใช้เทคโนโลยี:
ปลดล็อกการตรวจสอบแบบเดิม

ความท้าทายของสำนักงานสอบบัญชีและผู้สอบบัญชี
ในการปฏิบัติตามมาตรฐานฉบับใหม่ ISQM

APA หมายถึง ...

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
ที่มีความสัมพันธ์กัน ตามมาตรา 71 ทวิ วรรค 2 (2)

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 17
เรื่อง สัญญาประกันภัย (IFRS 17)
ได้ประกาศผลราชกิจจานุเบกษาแล้ว

Special Interview
IT Governance & Risk Management

Thailand Accounting Case
Competition 2022

Login คสม...จบในครั้งเดียว ด้วยระบบ
TFAC Online Service (Single Sign-on)

ความท้าทายของสำนักงานสอบบัญชี
และผู้สอบบัญชีในการปฏิบัติ
ตามมาตรฐานฉบับใหม่ ISQM

การพิจารณา
รับงานสอบบัญชี
ของกิจการที่มี
สินทรัพย์ดิจิทัล

21

ESG
กับทิศทางการปรับตัวของ
นักบัญชีสากลและนักบัญชีไทย
ตอนที่ 2

13

มืออาชีพการวางระบบบัญชี
กับการสร้างความยั่งยืน
ของ ASEAN CPA
และผู้ประกอบ
วิชาชีพบัญชีไทย

08

การบัญชีกับความยั่งยืน ตอนที่ 2
ตัวชี้วัดทางการเงินสู่ตัวชี้วัดความยั่งยืน

42

45

16

TFAC UPDATE 22

พิธีเปิดโครงการ CFO In Practice รุ่นที่ 10

เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2565 สภาวิชาชีพบัญชีจัดพิธีเปิดโครงการ CFO in Practice รุ่นที่ 10 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมความรู้ด้านวิชาชีพด้านบัญชีและการเงิน และเพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถนำหลักการ เทคนิค และความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการบัญชีและการเงิน รวมถึงเสริมสร้างความเป็นมืออาชีพในบทบาทผู้บริหารด้านการเงิน โดยรับฟังการบรรยายจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากหลากหลายสายงานและธุรกิจ อาทิเช่น การบริหารทรัพยากรบุคคล การวางกลยุทธ์ขององค์กรเพื่อปรับตัวและก้าวเข้าสู่ยุค Digital 4.0 รวมถึงแนวคิดด้านตลาดเงินและตลาดทุน และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ภายในพิธีเปิดโครงการได้รับเกียรติจาก **นางสาวภัทรรดา สง่าแสง** ประธานคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีบริหาร เป็นประธานกล่าวเปิดงาน

สภาวิชาชีพบัญชีเข้าร่วมบันทึกเทปถวายพระพรสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสสมทวงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 12 สิงหาคม 2565

เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2565 นายวรวิทย์ เจนธนากุล นายกสภาวิชาชีพบัญชี พร้อมด้วยคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี และผู้บริหารสภาวิชาชีพบัญชี ร่วมบันทึกเทปถวายพระพร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสสมทวงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 12 สิงหาคม ณ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT)

พิธีมอบวุฒิบัตรวิชาชีพด้านการบัญชีนิติวิทยา (Forensic Accounting Certificate: FAC) รุ่นที่ 2

เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2565 คณะทำงานศึกษาและพัฒนาหลักสูตรการป้องกันการทุจริตการฟอกเงินและการสนับสนุนการก่อการร้าย ภายใต้คณะกรรมการด้านการพัฒนาวิชาชีพบัญชี ได้จัดพิธีมอบวุฒิบัตรสำหรับผู้ผ่านการอบรมและทดสอบ โครงการวุฒิบัตรวิชาชีพด้านการบัญชีนิติวิทยา (Forensic Accounting Certificate: FAC) รุ่นที่ 2 จำนวน 29 ท่าน ณ โรงแรมสวิสโฮเทล กรุงเทพฯ โดยได้รับเกียรติจาก **นายวรวิทย์ เจนธนากุล** นายกสภาวิชาชีพบัญชี ให้เกียรติกล่าวแสดงความยินดีและมอบวุฒิบัตรให้แก่ผู้ผ่านการทดสอบ และได้รับเกียรติจาก **ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาย ศุภธาดา** ประธานคณะทำงานฯ กล่าวรายงานสรุปผลการจัดโครงการ

การจัดหลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการ Cloud Accounting Software สำหรับ SMEs และพิธีมอบโล่เกียรติคุณให้แก่บริษัท Software Provider

เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2565 นายพิชิต สิละพันธ์เมธา ประธานคณะกรรมการวิชาชีพด้านการทำบัญชี พร้อมด้วยคณะกรรมการวิชาชีพด้านการทำบัญชี จัดพิธีมอบโล่เกียรติคุณให้แก่บริษัท Software Provider ทั้ง 8 บริษัท ที่ได้เข้าร่วมโครงการสนับสนุน Cloud Accounting Software สำหรับธุรกิจ SMEs ตามเกณฑ์ขั้นต่ำที่สภาวิชาชีพกำหนด ณ อาคารสภาวิชาชีพบัญชี ทั้งนี้ หลักสูตรอบรมดังกล่าว มีการจัดอบรมทั้งหมด 2 วัน โดยวันที่ 10 สิงหาคม 2565 ช่วงเช้าจะเป็นการจัดอบรมให้ความรู้ด้านการทำบัญชีและด้านภาษีเงินได้ และ e-Tax ส่วนช่วงบ่ายจะเป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการ สำหรับกิจกรรมในวันที่ 29 สิงหาคม 2565 จะมีการจัดพิธีมอบโล่เกียรติคุณให้แก่บริษัท Software Provider ทั้ง 8 บริษัท เพื่อเป็นการแสดงความขอบคุณและเป็นเกียรติสำหรับ Software Provider ที่ได้เข้าร่วมโครงการและให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งการจัดอบรมในครั้งนี้มีผู้สนใจเข้าร่วมอบรม 85 คน

สภาวิชาชีพบัญชีเข้าร่วมงานเนื่องในวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงพาณิชย์ ครบรอบ 102 ปี

เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2565 นายวรวิทย์ เจนธนากุล นายสภาวิชาชีพบัญชี พร้อมด้วย นางกฤษณา แจ่มแจ่ม ผู้อำนวยการและนายสายชล เชื้อทหาร ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายกฎหมาย เข้าร่วมงานเนื่องในวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงพาณิชย์ ครบรอบ 102 ปี ณ อาคารสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ จังหวัดนนทบุรี ภายในงานสภาวิชาชีพบัญชีได้มอบเงินบริจาคสมทบทุน “มูลนิธิวิสิสุกรรม” เพื่อเป็นทุนการศึกษาแก่บุตรธิดาของข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงพาณิชย์โดยมีนางวรรณภรณ์ เกตุทัต ผู้ตรวจราชการกระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้รับมอบ

สภาวิชาชีพบัญชีจัดโครงการเปิดบ้านสภาวิชาชีพบัญชี Open House ครั้งที่ 3/2565 ผ่านช่องทาง Online

เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2565 สภาวิชาชีพบัญชีจัดโครงการเปิดบ้านสภาวิชาชีพบัญชี (TFAC Open House) ประจำปี 2565 ครั้งที่ 3/2565 ผ่านช่องทาง Online โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บัณฑิตศึกษาได้ทำความรู้จักกับสภาวิชาชีพบัญชี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเส้นทางสู่วิชาชีพบัญชี จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงินในปัจจุบัน โดยมีนายวีระเดช เตชะวรินทร์เลิศ ผู้อำนวยการด้านมาตรฐานการบัญชี เป็นวิทยากรผู้บรรยายโดยภายในงานมีคณาจารย์และนิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมรวมทั้งสิ้น 94 คน ประกอบด้วยสถาบันการศึกษาที่เข้าร่วม ดังนี้ - มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เข้าร่วมจำนวน 69 คน - มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล เข้าร่วมจำนวน 25 คน สภาวิชาชีพบัญชีรู้สึกยินดีที่คณาจารย์และน้อง ๆ นิสิตนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ และหวังว่าจะนำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับไปใช้เป็นประโยชน์ในการเตรียมพร้อมสู่เส้นทางสายวิชาชีพบัญชีในอนาคตต่อไป

พิธีมอบวุฒิบัตรหลักสูตรผู้บริหารหน่วยงานตรวจสอบภายใน (CAE) รุ่นที่ 2

เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2565 กรรมการคณะทำงานโครงการพัฒนาหลักสูตรอบรมด้านการตรวจสอบภายใน สภาวิชาชีพบัญชี จัดพิธีมอบวุฒิบัตรให้แก่ผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บริหารหน่วยงานตรวจสอบภายใน CAE Chief Audit Executive Professional Leadership Program (CAE) รุ่นที่ 2 โดยได้รับเกียรติจากนายวรวิทย์ เจนธนากุล นายสภาวิชาชีพบัญชีให้เกียรติกล่าวเปิดงาน และมอบวุฒิบัตรให้กับผู้ผ่านการอบรม จำนวน 20 ท่าน

งานสภาวิชาชีพบัญชีร่วมงานวันคล้ายวันสถาปนา กรมสรรพากร ครบ 107 ปี

เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2565 นายวรวิทย์ เจนธนากุล นายกสภาวิชาชีพบัญชี พร้อมด้วยนายอนันต์ สิริแสงทักษิณ อุปนายกคนที่สอง และประธานคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีภาษีอากร และนางภุชญา แจ่มแจ่ม ผู้อำนวยการสภาวิชาชีพบัญชี เข้าร่วมแสดงความยินดีเนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนา กรมสรรพากร ครบรอบ 107 ปี ณ ชั้น 1 อาคารกรมสรรพากร โดยมี นายลวรรณ แสงสนิท อธิบดีกรมสรรพากร พร้อมด้วยคณะผู้บริหารระดับสูงกรมสรรพากรให้การต้อนรับเป็นอย่างดี

นอกจากนั้น ภายในงานสภาวิชาชีพบัญชีได้มอบเงินบริจาคสมทบทุน “มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ” เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กพิการ โดยมีนายสมศักดิ์ อนันท์วัฒน์ รองอธิบดีกรมสรรพากร เป็นผู้รับมอบ และภายในงานยังมีแขกผู้มีเกียรติจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเข้าร่วมแสดงความยินดีแก่กรมสรรพากรจำนวนมาก อาทิ เช่น นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สภาวิชาชีพบัญชีจัดโครงการอบรมจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยไม่มีค่าใช้จ่าย

สภาวิชาชีพบัญชี นำโดย นางปราณี ภาชีผล ประธานคณะกรรมการกำหนดจรรยาบรรณ และกรรมการในคณะอนุกรรมการกำหนดจรรยาบรรณ ได้จัดโครงการอบรมจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยไม่มีค่าใช้จ่าย ในรูปแบบ Online ผ่าน Microsoft Teams เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีตระหนักถึงบทบาทและการประพฤติชอบตามจรรยาบรรณในฐานะ

ผู้ประกอบวิชาชีพ และรองรับหลักเกณฑ์การเก็บชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่จะต้องเข้ารับการอบรมเนื้อหาเกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมง

อนึ่ง หลักสูตรนี้ คณะอนุกรรมการกำหนดจรรยาบรรณได้วางแผนการจัดให้กับ 5 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) กลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต 2) กลุ่มสำนักงานสอบบัญชี 3) กลุ่มสำนักงานบัญชี 4) กลุ่มอาจารย์ และ 5) กลุ่มผู้ทำบัญชี โดยมีรายละเอียดการจัดกิจกรรมที่ผ่านมามีดังนี้

เฉพาะกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

- เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2565 ได้รับเกียรติจากนายสุตวิณ ปัญญาวงศ์ขันติ และนางสกุณา แยมสกุล กรรมการในคณะอนุกรรมการกำหนดจรรยาบรรณเป็นวิทยากร
- เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2565 ได้รับเกียรติจากอาจารย์ปกรณ์ เพ็ญภาคกุล ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการกำหนดจรรยาบรรณ และนางสมาลี โชคดีอนันต์ อนุกรรมการในคณะอนุกรรมการกำหนดจรรยาบรรณเป็นวิทยากร

เฉพาะกลุ่มสำนักงานสอบบัญชี

- เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2565 ได้รับเกียรติจากนางสมาลี โชคดีอนันต์ และนายสุตวิณ ปัญญาวงศ์ขันติ กรรมการในคณะอนุกรรมการกำหนดจรรยาบรรณเป็นวิทยากรให้ความรู้
- เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2565 ได้รับเกียรติจากนางดารินทร์ทยกไพศาล และนายเดช คติวรเวช อนุกรรมการในคณะอนุกรรมการกำหนดจรรยาบรรณ และนางวราภรณ์ อุ่นปิติพงษ์ อดีตอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการกำหนดจรรยาบรรณ วาระปี 2560 - 2563 เป็นวิทยากร

เฉพาะกลุ่มอาจารย์

- เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2565 ได้รับเกียรติจากอาจารย์ปกรณ์ เพ็ญภาคกุล ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการกำหนดจรรยาบรรณ และ ผศ.ปิยวรรณ แก้วจันทร์ อนุกรรมการกำหนดจรรยาบรรณ และหัวหน้าสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานครมาเป็นวิทยากรให้ความรู้ในครั้งนี้

เฉพาะกลุ่มผู้ทำบัญชี

- เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2565 ได้รับเกียรติจากนางสุภาพร บุญแทน ผู้อำนวยการกองธรรมาภิบาลธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ นางวิภาวรรณ ปัทวันวิเวก อนุกรรมการในคณะอนุกรรมการกำหนดจรรยาบรรณ และ ผศ.ปิยวรรณ แก้วจันทร์ อนุกรรมการในคณะอนุกรรมการกำหนดจรรยาบรรณและหัวหน้าสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร มาเป็นวิทยากร

ทั้งนี้ สำหรับผู้ที่สนใจเข้าร่วมโครงการอบรมเฉพาะผู้สอบบัญชีรับอนุญาตสามารถเข้าไปดูรายละเอียดได้ที่

<https://www.tfca.or.th/Article/Detail/160497>

โดย ดร.เยาวลักษณ์ ชาติบุญชัย¹
ประธานคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการวางระบบบัญชี
สภาวิชาชีพบัญชี

และ รศ.ศรินย์ ชูเกียรติ²
กรรมการในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชี ด้านการวางระบบบัญชี
สภาวิชาชีพบัญชี

มืออาชีพการวางระบบบัญชี กับการสร้างความยั่งยืนของ ASEAN CPA และผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทย*

ในยุค Never Normal ที่มีความผันผวน ความไม่แน่นอน ความสลับซับซ้อน และความคลุมเคลือของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยต่าง ๆ โดยเฉพาะปัจจัยที่ในอดีตมีความสำคัญไม่มากหรือไม่เคยมี เช่น เทคโนโลยีเปลี่ยนโลก สภาพแวดล้อมและภูมิอากาศของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ประเด็นทางภูมิรัฐศาสตร์ที่รุนแรงขึ้น ความต้องการของคนและบริษัทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป อันส่งผลให้การดำเนินธุรกิจ การประกอบวิชาชีพ และชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน คาดการณ์และวางแผนได้ยาก และต้องปรับตัวอยู่ตลอดเวลา ไม่เหมือนเช่นอดีตที่ผ่านมาอีกต่อไป สภาวะเช่นนี้มีส่วนสำคัญทำให้เกิดกระแสการเรียกร้องและการผลักดันจากภาคสาธารณะและนักลงทุนทั่วโลกให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึง **“ความยั่งยืน”** หรือที่เรียกทับศัพท์ว่า **“Sustainability”** มากขึ้นและดังขึ้นอย่างต่อเนื่องจนยากที่จะละเลยความสนใจไปได้

ในปี 1987 คณะกรรมการบริหารบัณฑิตพลันด์แห่งสหประชาชาติ (“ยูเอ็น”) ได้ให้คำจำกัดความของ “ความยั่งยืน” ว่าหมายถึง “การตอบสนองความต้องการของปัจจุบันโดยไม่ลดทอนความสามารถของคนรุ่นหลังในการตอบสนองความต้องการของเขาเหล่านั้น” โดยมีกรอบแนวคิดว่าการพัฒนาที่ยั่งยืนจำเป็นต้องมีแนวทางแบบบูรณาการที่คำนึงถึงประเด็นด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ และมีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงให้ประชากรทั่วโลกมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเพื่อบรรเทาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดจากอันตรายที่มนุษย์ทำให้เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาที่ยั่งยืนดังกล่าว ยูเอ็นได้กำหนดเป้าหมายเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการให้สำเร็จเสร็จสิ้นในปี 2030 ทั้งหมด 17 เป้าหมาย ซึ่งในบทความนี้จะกล่าวถึงเพียง 2 เป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ได้แก่ **เป้าหมายที่ 4 การศึกษาที่มีคุณภาพ** - ให้อำนาจการศึกษาที่มีคุณภาพที่ครอบคลุมและเท่าเทียมกัน

และส่งเสริมโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับทุกคน (Quality Education) - Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all) และ **เป้าหมายที่ 8 งานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ** - ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ครอบคลุม และสามารถที่จะคงความยั่งยืน การจ้างงานเต็มรูปแบบและมีประสิทธิผล และการทำงานที่ดีสำหรับทุกคน (Decent Work and Economic Growth - Promote sustained, inclusive and sustainable economic growth, full and productive employment and decent work for all) นอกจากนี้ กรอบแนวคิดเรื่องความยั่งยืนและการพัฒนาที่ยั่งยืนยังเป็นรากฐานที่สำคัญหนึ่งของแนวคิดการพัฒนาดังกล่าวที่ยั่งยืน ที่เน้นให้การประกอบธุรกิจควรคำนึงถึงความรับผิดชอบ 3 ด้าน คือ สิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแล (Environmental, Social, และ Governance) หรือที่เรียกกันอย่างย่อว่า “ESG” ด้วย ดังนั้นในบริบทของ “ASEAN CPA” และผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทยจึงสามารถมอง “ความยั่งยืน” ได้ในสองมิติ คือ (1) ความยั่งยืนของวิชาชีพบัญชี และ (2) บทบาทของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งทำให้มีคำถามสำคัญและชวนคิดว่า “ASEAN CPA” และผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทย มีโอกาสอะไร? และจะต้องปรับตัวหรือทำอย่างไร? จึงจะมีส่วนช่วยพัฒนาองค์กรให้เติบโตอย่างยั่งยืน ในขณะเดียวกันก็ช่วยให้วิชาชีพบัญชีและผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีบทบาทและการเติบโตที่ยั่งยืนด้วย

¹ ประธานกรรมการ คณะกรรมการวิชาชีพด้านการวางระบบบัญชี และที่ปรึกษาอิสระด้านความเสี่ยงระบบการควบคุมภายใน และการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
² กรรมการ คณะกรรมการวิชาชีพด้านการวางระบบบัญชี และอาจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
* ขอขอบคุณ คุณนำพล ลิ้มประเสริฐ ที่ปรึกษาด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการสอบทานบทความนี้ พร้อมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์

“ASEAN CPA” หรือนักบัญชีวิชาชีพอาเซียน³ เป็นนักบัญชีสามารถเคลื่อนย้ายอาชีพบัญชีไปทำงานด้านบัญชีตามข้อตกลงร่วมกันของกลุ่มประเทศอาเซียน 10 ประเทศ เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทยสามารถประกอบวิชาชีพกับบัญชีในกลุ่มประเทศอาเซียนได้ (ที่ไม่รวมการลงนามในรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และการให้บริการทางบัญชีอื่นที่กำหนดว่าต้องมีใบอนุญาตภายในประเทศนั้น ๆ) ตัวอย่างงานบริการด้านบัญชีที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทยสามารถทำได้ในกลุ่มประเทศอาเซียน ได้แก่ การให้บริการรับทำบัญชี การให้คำปรึกษาด้านต่าง ๆ เช่น การวางระบบบัญชี การปรับปรุงกระบวนการธุรกิจ การประเมินและออกแบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง ดังนั้น โอกาสของ ASEAN CPA และผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีไทยที่มาพร้อมกับกระแสการตื่นตัวในเรื่องความยั่งยืนและการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การปรับเปลี่ยนบทบาทและขอบเขตงานให้สามารถทำงานหรือให้บริการด้านความยั่งยืนที่มีคุณค่าตามที่มีส่วนได้เสียต้องการ เช่น มีบทบาทหลักในการผลักดันการออกแบบระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายในที่ตอบสนองต่อความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ ESG ขององค์กร และสามารถให้ข้อมูลที่จำเป็นต่อการจัดทำรายงาน

ด้านความยั่งยืนแก่ฝ่ายจัดการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีบทบาทเป็นที่ปรึกษาที่ได้รับความไว้วางใจในการให้คำแนะนำในส่วนของมาตรการจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ ESG ขององค์กร มีบทบาทเป็นคู่มือทางธุรกิจที่ช่วยผู้บริหารในการเชื่อมประสานกลยุทธ์องค์กรกับกระบวนการทางธุรกิจและกิจกรรมในการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืนแบบบูรณาการ

อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทยและ ASEAN CPA จะมีศักยภาพเพียงพอที่จะให้บริการด้านบัญชีที่ขยายบทบาทและขอบเขตเพิ่มมากขึ้นภายในกลุ่มประเทศอาเซียนได้นั้น ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทยและ ASEAN CPA จำเป็นต้องปรับตัวและพัฒนาศักยภาพ ทั้งด้านทัศนคติ (Attitude) เช่น มีกรอบการคิดแบบพัฒนา มีความยืดหยุ่นและยอมรับการทำงานร่วมกับคนที่หลากหลาย ด้านทักษะ (Skills) เช่น ภาษาและการสื่อสาร และด้านความรู้ (Knowledge) เช่น ความรู้เชิงเทคนิคที่เกี่ยวข้อง รวมถึงความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี กฎระเบียบและข้อบังคับ และวัฒนธรรมของแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียน

³ ASEAN CPA (นักบัญชีวิชาชีพอาเซียน) หมายถึง นักบัญชีวิชาชีพที่ถือสัญชาติของประเทศสมาชิกอาเซียน และมีคุณสมบัติการขึ้นทะเบียนนักบัญชีวิชาชีพอาเซียนตามระเบียบสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนนักบัญชีวิชาชีพอาเซียน (ASEAN Chartered Professional Accountant) พ.ศ. ๒๕๕๙ สำหรับการขึ้นทะเบียนนักบัญชีวิชาชีพอาเซียนในประเทศไทย

“มืออาชีพการวางระบบบัญชี” กับความยั่งยืนของ ASEAN CPA และผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีไทย

สภาวิชาชีพบัญชี เป็นองค์กรที่มีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการเสริมสร้างและพัฒนาวิชาชีพบัญชีและผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ให้เป็นมืออาชีพพร้อมสมัย เป็นสากล และมีจรรยาบรรณ การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ไม่ว่าจะเป็น ASEAN CPA หรือผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทยและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ จัดได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการตามแนวคิดความยั่งยืนและการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้วยเหตุนี้คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการวางระบบบัญชี วาระปี 2563-2566 จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์การทำงานของคณะกรรมการฯ คือ “ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ให้เป็นมืออาชีพการวางระบบบัญชี” เพื่อให้สามารถให้บริการหรือทำงานด้านบัญชีที่หลากหลายขึ้น สามารถรับมือเชิงรุกกับความท้าทายใหม่ๆ ในยุค Never Normal ในขณะเดียวกัน ก็ยังเป็นการส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตที่มีคุณภาพ ครอบคลุม และเท่าเทียมสำหรับทุกคน รวมถึงช่วยดำรงความยั่งยืนของเส้นทางอาชีพให้กับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอีกด้วย โดยได้พัฒนาแผนแม่บทการเรียนรู้ “มืออาชีพการวางระบบบัญชี” เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนและดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว

การพัฒนาแผนแม่บทการเรียนรู้ “มืออาชีพการวางระบบบัญชี” เริ่มต้นจากการให้คำจำกัดความ “ระบบบัญชี (Accounting Systems)” และ “การวางระบบบัญชี (Accounting Systematisation)” ใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทใหม่ทางเศรษฐกิจและสังคมในยุคนี้ และทำให้เกิดชัดเจนเพียงพอที่จะสามารถใช้เป็นแนวทางใน “การส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ให้เป็นมืออาชีพการวางระบบบัญชี” ผ่านการศึกษาจากตำรา หนังสือ และงานวิจัยด้านระบบบัญชี ระบบสารสนเทศทางการบัญชี และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจากการสำรวจและวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียหลักที่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชี ไม่ว่าจะเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวางระบบ ผู้บริหาร นักบัญชี ผู้สอบบัญชี และหน่วยงานกำกับดูแล โดยคณะกรรมการฯ ได้สรุปคำจำกัดความของ “ระบบบัญชี” และ “การวางระบบบัญชี” ดังนี้

การวางระบบบัญชี (Accounting Systematisation)

หมายถึง “กระบวนการศึกษารวบรวมข้อมูลและความต้องการวิเคราะห์ ออกแบบ จัดทำหรือสร้าง ติดตั้ง ใช้งาน ติดตามผล และปรับปรุงระบบบัญชี เพื่อให้มั่นใจว่าระบบบัญชีสอดคล้องกับวัฒนธรรมและความต้องการขององค์กรตั้งแต่ระดับกลยุทธ์จนถึงระดับปฏิบัติการ และสนับสนุนการกำกับดูแลกิจการที่ดีในการสร้างคุณค่าให้กิจการอย่างยั่งยืน รวมถึงการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมอย่างมีจริยธรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและก้าวทันการเปลี่ยนแปลง”

ระบบบัญชี (Accounting Systems)

หมายถึง “ระบบบริหารจัดการข้อมูลทางการเงินและข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล การกำกับดูแลกิจการ และการตัดสินใจของผู้บริหารและผู้มีส่วนได้เสียหลัก โดยครอบคลุมตั้งแต่กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การบันทึกข้อมูล การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำรายงาน รวมถึงจัดทำรายงานและการเปิดเผยข้อมูลเพื่อความยั่งยืน การใช้งาน การสื่อสารข้อมูล ตลอดจนการจัดเก็บ การทำลายและการติดตามตรวจสอบ”

จากกิจกรรมข้างต้น คณะกรรมการฯ ได้นำองค์ความรู้และข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาทำออกแบบแผนแม่บทการเรียนรู้ “มืออาชีพการวางระบบบัญชี” โดยแบ่งออกเป็น 8+1 ด้าน เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามวิสัยทัศน์ และคำจัดความของคำว่า “ระบบบัญชี” และ “การวางระบบบัญชี” ดังแสดงในรูปภาพด้านล่าง

มืออาชีพการวางระบบบัญชี 8 ด้าน

ให้สอดคล้องและเป็นไปตามวิสัยทัศน์ และคำจัดความของคำว่า “ระบบบัญชี” และ “การวางระบบบัญชี” ของคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการวางระบบบัญชี

ทั้งนี้แผนแม่บทการเรียนรู้เพื่อเป็น “มืออาชีพการวางระบบบัญชี ด้านการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน (ESG)” เป็นแผนหนึ่งภายใต้แผนแม่บทการเรียนรู้ “มืออาชีพการวางระบบบัญชี” ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในบทบาทใหม่ที่สำคัญ คือ “การสนับสนุนผู้บริหารในการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน” ด้วยความสามารถที่เกี่ยวกับการวางระบบบัญชีเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน เช่น ความเข้าใจในกระบวนการธุรกิจและความสัมพันธ์ของข้อมูล ความสามารถในการระบุและประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ ESG ความสามารถในการปรับปรุงกระบวนการธุรกิจเพื่อจัดการประเด็นด้าน ESG และความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำรายงานด้าน ESG

คุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่จำเป็นต่อการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน

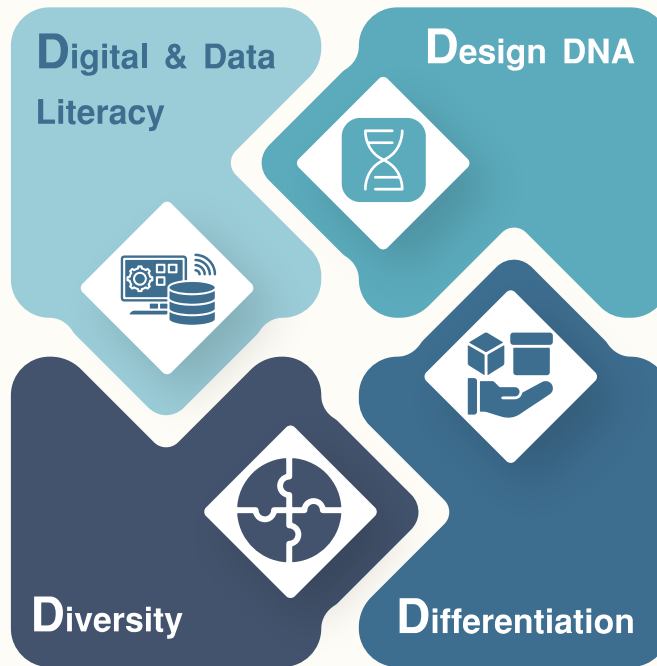
กรอบแนวความคิด 4Ds ที่คณะกรรมการฯ ได้ให้เป็นนโยบายในการพัฒนาความรู้ ทักษะ และความพร้อมด้านการวางระบบบัญชีแบบบูรณาการ เพื่อช่วยยกระดับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีให้เป็น “คู่คิดและที่ปรึกษาทางธุรกิจ” สามารถนำมาใช้ในการระบุและอธิบายคุณสมบัติผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่จำเป็นต่อบทบาท “การสนับสนุนผู้บริหารในการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน” และการเป็น “มีอาชีพการวางระบบบัญชีด้านการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน (ESG)” ดังนี้

1 Digital & Data Literacy

การมีทักษะความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลและข้อมูลที่ใช้เพียงพอที่จะสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและข้อมูลได้อย่างเหมาะสมและมีจริยธรรมและสนับสนุนการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน (ESG)

3 Diversity

การมีความรู้ความสามารถที่หลากหลายและทำงานกับคนที่หลากหลายได้ จึงต้องรู้รอบและรู้ลึกหลาย ๆ ด้าน เช่น รู้ลึกด้านบัญชีและมีความรู้และทักษะด้านอื่น ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน (ESG) การออกแบบการควบคุมภายใน หรืออื่นๆ

2 Design DNA

การมีทักษะการคิดเชิงออกแบบซึ่งคำนึงถึงความต้องการและผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสีย เช่น การสร้างนวัตกรรมทางธุรกิจ ต้องวางหลักการออกแบบด้าน ESG ควบคู่ไปด้วยเพื่อการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน (ESG)

4 Differentiation

การสร้างความแตกต่างที่มีคุณค่าคือการเป็นหุ้นส่วนที่สำคัญในการเสนอแนวทางและข้อคิดเห็นเพื่อการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน (ESG) แบบบูรณาการที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ง่ายต่อการปฏิบัติ คุ่มค่า และยั่งยืน

หัวใจที่สำคัญมากของการพัฒนาองค์กร วิชาชีพบัญชี และผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ให้เติบโตอย่างยั่งยืนตามแนวคิดความยั่งยืน การพัฒนาที่ยั่งยืน และการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน (ESG) นั้น คือ คุณภาพของ “ทรัพยากรบุคคล” ทั้งที่อยู่ภายในองค์กร ตั้งแต่คณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร ตลอดจนพนักงานทุกคน และที่อยู่ภายนอกองค์กร ในฐานะผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และที่อาจไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับองค์กร หรือไม่อยู่ในห่วงโซ่คุณค่าขององค์กรเลย เนื่องจากการที่จะบรรลุเป้าหมายด้านความยั่งยืนตามที่กำหนดไว้ จำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจและความร่วมมือกันของทุกฝ่ายที่อยู่ในระบบนิเวศเดียวกัน คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการวางระบบบัญชี เชื่อมั่นว่าการพัฒนาแผนแม่บท การเรียนรู้ “มีอาชีพการวางระบบบัญชี” และการดำเนินการตามแผนฯ จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ทักษะ และความสามารถในการวางระบบบัญชีแบบมีอาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ระบบบริหารจัดการข้อมูลทางการเงินและข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องขององค์กรสามารถสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาและเติบโตขององค์กร ควบคู่ไปกับความรับผิดชอบต่อ 3 ด้าน คือ สิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแล รองรับการปรับตัวและสามารถรับมือเชิงรุกกับความท้าทายใหม่ ๆ ในยุค Never Normal ได้ นอกจากนี้ ทักษะและความสามารถที่เป็น “มีอาชีพการวางระบบบัญชี” ของทรัพยากรบุคคลยังเป็นที่ต้องการของภาคธุรกิจและตลาดแรงงานทั่วโลกอย่างมาก จึงเป็นการเพิ่มโอกาสที่สำคัญที่ช่วยสร้างความยั่งยืนทางอาชีพให้กับ ASEAN CPA และผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทยด้วย

บรรณานุกรม

นำพล ลิ้มประเสริฐ, เขียวลักษณ์ ขาดิบัญญัติ และศรัณย์ ชูเกียรติ. (2565), ESG ในมิติการวางระบบบัญชีแบบมีอาชีพ EP 1: เข้าใจ ESG และการวางระบบบัญชีแบบมีอาชีพ, เอกสารประกอบการ Facebook Live ของสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ หน้า 1-30, ค้นวันที่ 15 กันยายน 2565 จาก <https://www.tfac.or.th/upload/9414/31u5daCXNA.pdf>

โดย ดร.ปิญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์

อนุกรรมการในคณะกรรมการการศึกษาและติดตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี

ESG

กับทิศทางการปรับตัวของ นักบัญชีสากลและนักบัญชีไทย

ตอนที่ 2

สวัสดีครับ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ในกระแสความ “ฮิต” ปัจจุบัน ทั้งเรื่อง ‘การลงทุนอัตราแลกเปลี่ยน’ ‘BA2.75’ ‘Cryptocurrency’ มีอีกเรื่องที่จะเล่าต่อจาก EP แรก คือ ESG อันประกอบไปด้วย สิ่งแวดล้อม (Environmental) สังคม (Social) และการกำกับดูแล (Governance) เกี่ยวกับร่าง IFRS S1 Sustainability Disclosure กับ IFRS S2 Climate Related Disclosure ว่าเนื้อหาหลักเป็นอย่างไร ขณะนี้ ISSB (International Sustainability Standards Board) ปิดรับความเห็นแล้วกำลัง ตกลงและพิจารณาการปรับปรุงร่างเอกสารทั้ง 2 ฉบับ ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอ 1) ความคืบหน้าของการบัญชีสากล เช่น ESG ในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศ Sustainability กับตลาดทุนไทย และ 2) วิธีการของกลุ่ม WBCSD (World Business Council for Sustainable Development) ซึ่งเป็น Thought Leader ที่เป็นมุมมองเกี่ยวกับคำถาม Wh และขั้นตอนทั้ง 3 ในการทำ ESG

การรายงานเพื่อความยั่งยืนในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศ¹

 ตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศ 66 แห่ง นอกจากประเทศไทย ใช้เครื่องมือต่อไปนี้ (เรียงลำดับจากมากไปน้อย) เป็นแนวทางให้บริษัทจดทะเบียนปฏิบัติตามข้อกำหนดการรายงาน ESG GRI (Global Reporting Initiatives) 96% SASB (Sustainability Accounting Standards Board) 79% IIRC (International Integrated Reporting Council) 76% CDP (Carbon Disclosure Project) 70% TCFD (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) 63% CDSB (Climate Disclosure Standards Board) 36% ในบรรดาตลาดหลักทรัพย์ (เรียงชื่อตามตัวอักษรภาษาอังกฤษ) ที่กำหนดให้เปิดเผยรายงาน ESG เช่น ตลาดฮ่องกง และตลาดสิงคโปร์ เป็นตลาดหลักทรัพย์ที่เริ่มในลำดับแรก ๆ และตลาดหลักทรัพย์อื่นส่วนใหญ่รวมถึงไทย (ปี 2012) ตลาดหลักทรัพย์ที่เริ่มต้นภายใน 10 ปีนี้ เช่น เยอรมนี โดยเฉพาะในปี 2015 ที่มีความตกลง ปารีส ทั้งออสเตรเลีย อียิปต์ เวียดนาม อินโดนีเซีย สิงคโปร์ มาเลเซีย สวีเดน อินเดีย (ตลาดหลักทรัพย์บอมเบย์) ฟิลิปปินส์ กรณีตลาดหลักทรัพย์ในสหราชอาณาจักรและสหรัฐอเมริกา

¹ <https://sseinitiative.org/esg-guidance-database/>

New York Stock Exchange และหลายแห่งให้ปรับปรุงเนื้อหาการรายงานในช่วงปี 2022 ตลาดหลักทรัพย์แต่ละแห่งบูรณาการและเรียกคู่มือหรือแนวปฏิบัติด้วยชื่อต่างกันเพราะกำหนดจากหลักการที่ต่างกัน จึงเป็นเหตุให้มีข้อเสนอให้ ISSB กำหนดหลักการทั่วไปเกี่ยวกับการรายงานความยั่งยืนและการรายงานสภาพภูมิอากาศขึ้น แต่แนวทางระยะหลัง จะเรียกคำแนะนำการรายงาน ESG โดยเน้นเป้าหมายการควบคุมอุณหภูมิไม่ให้เพิ่มเกิน 1.5 องศาเซลเซียส ซึ่งเห็นได้ว่าแนวโน้มในร่าง IFRS S1 และ IFRS S2 จะนำแนวคิดตามเครื่องมือการรายงานเพื่อความยั่งยืนข้างต้นมาบูรณาการตามคำแนะนำของหน่วยงานชั้นนำข้างต้น ประเด็นนี้อาจเป็นข้อคิดสำหรับกิจการที่ต้องหรือกำลังสนใจเปิดเผยข้อมูล ESG ควรพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลที่เหมาะสม

One Report เป็นแนวทางของบริษัทจดทะเบียนไทยกำหนดให้เปิดเผยข้อมูล² นำหลักการพื้นฐานของการรายงานความยั่งยืน มาปรับเปลี่ยนจากการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ Corporate Social Responsibility มากำหนด 2 เรื่องสำคัญในขณะนี้ คือ การจัดการความยั่งยืนในมิติสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยบริษัทที่จะเสนอขายหลักทรัพย์ต่อสาธารณชนครั้งแรก ต้องมีการจัดทำและตรวจทานข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกด้วย และการจัดการความยั่งยืนในมิติสังคม ซึ่งต้องมีการจัดทำข้อมูลสิทธิมนุษยชน การใช้แรงงานเด็ก การใช้แรงงานต่างชาติที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งเคยเป็นปัญหาในอดีตของไทย เพื่อให้ต่างชาติที่รณรงค์เรื่องนี้ ไม่ห้ามซื้อสินค้าของบริษัทไทย

แนวทางการจัดทำรายงาน ESG โดย World Business Council for Sustainable Development (WBCSD)

กลุ่มบริษัทชั้นนำ 200 บริษัท เสนอแนวทางการทำรายงาน ESG ที่น่าสนใจ ด้วยแนวคิดคำถาม 6 เรื่อง Wh พร้อมแนวคำตอบและกระบวนการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

01 Why? ทำไมต้องรายงานข้อมูล ESG

ตอบ เพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์การรายงาน ช่วยในการประเมินมูลค่าธุรกิจ และตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้ใช้ที่สนใจ โดยสื่อสารอย่างชัดเจน

02 Who? ใครควรได้รับข้อมูล ESG

ตอบ ผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายใน เช่น พนักงานและภายนอก เช่น รัฐบาล และสังคม รวมถึงผู้มีส่วนได้เสียที่มีความเชื่อมโยงกับกิจการ เช่น ผู้ลงทุน

03 Where? ข้อมูล ESG ควรรายงานที่ใด

ตอบ รายงานแบบบูรณาการ และรายงานความยั่งยืนประจำปี การเผยแพร่สื่อ การเผยแพร่เว็บไซต์ Data portals เป็นต้น

04 What? ข้อพิจารณาประเภทของข้อมูล ESG ที่ควรรายงาน

ตอบ ประเภทของเนื้อหา ประเด็นเกี่ยวกับ ESG ที่ควรพิจารณา ความสอดคล้องกับโมเดลธุรกิจ ประเภทของข้อมูล ประเภทของค่าบ่งชี้

² <https://www.sec.or.th/TH/Documents/Seminars/OneReport-seminar-2563oct.pdf>

05 How? ข้อมูล ESG ควรจัดทำและนำเสนอ อย่างไร

ตอบ ประเด็นนี้ควรคำนึงถึงกรอบแนวคิด มาตรฐาน กระบวนวิธีการ การควบคุมความถูกต้อง ขอบเขตและกิจการที่ควรอยู่ในขอบเขต โดยคำนึงถึงปัจจัยความไม่แน่นอน ข้อจำกัดและข้อสมมติที่เกี่ยวข้อง

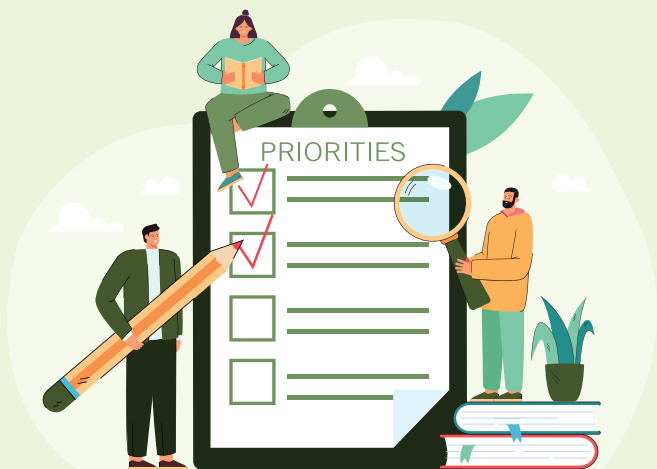
06 How much? ปริมาณข้อมูล ESG ที่ควรรายงาน

ตอบ ข้อมูลควรรายงานให้ครบถ้วนตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเกี่ยวกับ ESG ที่มีสาระสำคัญ โดยรายงานในลักษณะที่ระบุเจาะจง ไม่เวียนแบบมา โดยไม่ตรงกับกลยุทธ์ของธุรกิจ เนื้อหากระชับ และนำเสนออย่างเป็นกลาง

คำแนะนำการรายงานข้อมูล ESG โดย WBCSD มีกระบวนการ 3 ขั้นตอนซึ่งสอดคล้องกับคำถามข้างต้น 6 คำถาม

01 **ขั้นประเมิน** ข้อมูล ESG ควรตรงกับวัตถุประสงค์ การรายงาน สอดคล้องกับมูลค่าธุรกิจ ตรงตามที่มีส่วนได้เสียที่ได้รับสารเห็นคุณค่า ข้อมูลต้องสื่อสารได้ชัดเจนและเป็นประโยชน์

02 **ขั้นการตัดสินใจดำเนินการ** ควรทราบข้อสมมติและข้อจำกัดในการจัดทำข้อมูล เช่น เรื่องที่เป็นความลับ ปัญหาการประมาณและการปันส่วน ในการจัดทำข้อมูลควรได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญทั้งภายในและภายนอก

03 **ขั้นการจัดทำเอกสาร** ให้ประเมินแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ ระดับความเชื่อถือได้ การจัดทำเอกสารต้องคำนึงถึง ข้อมูลที่ท้าทายได้ความไม่แน่นอนและสภาพแวดล้อม รวมถึงกลยุทธ์ที่เปลี่ยนแปลง ความท้าทายและอุปสรรคต่อการใช้ดุลพินิจ ขอบเขตของการรายงานที่ได้รับการประเมิน การควบคุมภายใน ในกระบวนการจัดทำข้อมูล ปัจจัยสำคัญที่อาจเปลี่ยนแปลงทำให้เปลี่ยนเนื้อหาและการนำเสนอรายงาน ความเสี่ยงและความไม่แน่นอนที่มีและกระบวนการทำเอกสารควรมีผู้มีอำนาจตัดสินใจและระบบการอนุมัติการเปิดเผยข้อมูล

นักบัญชีจะเห็นได้ชัดว่าการทำข้อมูล ESG ซึ่งสำคัญกับสภาพแวดล้อม ต้องมีการกำหนดแผนงานให้สัมพันธ์กับกลยุทธ์และการดำเนินงาน มีการกำกับดูแลโดยบุคคลและกระบวนการที่เหมาะสม มีการจัดการความเสี่ยง ลดความไม่แน่นอนของข้อมูลที่รายงาน รวมถึงกำหนดเป้าหมายและตัววัดให้ชัดเจนให้สอดคล้องกับแนวทางของร่าง IFRS S1 และ S2 ที่ ISSB กำลังพิจารณาต่อไป ESG เป็นเรื่องที่จะต้องทำอย่างยิ่ง ใน EP แรก และ EP นี้เป็นแนวทางสำหรับบริษัทขนาดใหญ่ ข้อกังวลที่เริ่มคุกคามกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งการแข่งขัน การตลาด การผลิต รวมถึงการจัดการการเงิน จะได้รวบรวมแนวคิดและหลักการที่สำคัญมานำเสนอใน EP ถัดไป ขอพระคุณและสวัสดิ์ครับ

โดย นายชัคพัฒน์ นิสการ

- Chief Thinking Officer, ThinkMate
และผู้ก่อตั้งหลักสูตร The Magic Number
- กรรมการในคณะกรรมการจรรยาบรรณ
สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายศุภรวิศ นิสการ

Director of Communications, ThinkMate

การบัญชีกับความยั่งยืน ตอนที่ 2

ตัวชี้วัดทางการเงินสู่ตัวชี้วัดความยั่งยืน

ถ้าคุณยังไม่ได้อ่านบทความเรื่อง “การบัญชีกับความยั่งยืน” ของผม ในภาคแรก

สามารถอ่านได้ที่ <https://www.tfac.or.th/upload/9414/NGs37xnbDn.pdf>

วันนี้ “การกังยะ” ของคุณได้เปลี่ยนเป็นการคัดแยกขยะให้ถูกต้องตามประเภท แล้วหรือยัง?

สำหรับใครที่ยังไม่ได้อ่านบทความของผมในฉบับก่อน ผมได้พูดถึง สโลแกนที่เป็นกระแสมากในช่วงวัยเด็กของผม นั่นก็คือ “ตาวิเศษเห็นนะ” ซึ่งเป็นโครงการรณรงค์ให้ประชาชนทิ้งขยะ อย่างเป็นที่เป็นทาง

38 ปีผ่านไป ไฉนเหมือนโกหก “ขยะ” ก็ยังคงเป็นเรื่องที่อยู่ในสังคม เสมอมา เพียงแต่วันนี้บริบทของขยะถูกเปลี่ยนไป จากความมุ่งหวัง ที่ต้องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนทั่วไปอาจไม่เพียงพอ แต่นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) ต่อขยะทั้งหมด ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ซึ่งผมกำลัง พูดถึงเรื่องของการสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

ภายใต้โจทย์ที่ใหญ่ขึ้น แต่ฮีโร่ของเรายังคงเป็น “ขยะ” เช่นเดิม เมื่อเป้าหมายเปลี่ยน ความคาดหวังต่อผลลัพธ์ก็เปลี่ยน ผู้เล่นเอง ก็เปลี่ยน กระบวนการในการดำเนินงาน หรือบริหารจัดการก็ย่อม ต้องเปลี่ยนไปเช่นกัน วันนี้การทิ้งขยะไม่เพียงแค่ทิ้งให้ลงถัง แต่ต้องทิ้งและคัดแยกให้ถูกต้องตามประเภท ไม่ใช่เพื่อให้ง่าย ต่อการบริหารจัดการ หรือนำไปแปรรูปใหม่เพื่อนำกลับมาใช้ซ้ำ (Recycle) เท่านั้น แต่การคัดแยกประเภทยังนำไปสู่การเห็น ข้อมูลจริงของต้นทุนในการสร้างขยะ และการประเมินผลกระทบ ที่เกิดขึ้น ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในฝั่งของผู้ผลิตให้ตระหนัก ต่อเรื่องการออกแบบสินค้าและบริการที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ให้ภาคเอกชนได้เข้ามามีบทบาท เช่น การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มาช่วยจัดการปัญหา ให้ภาครัฐเห็นข้อมูลสำคัญเพื่อวางนโยบาย การบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การคัดแยกขยะ ยังส่งเสริมให้เกิดอาชีพและรายได้ในระดับชุมชนอีกด้วย การจัดการ เรื่องดังกล่าวคำนึงถึงมิติที่กว้างและลึกขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบเชิงบวก ทั้งเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในระยะยาว อีกทั้งยังส่งผล ต่อความยั่งยืนทั้งในระดับประเทศและสากล

จะเห็นว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนซึ่งได้กล่าวมา ข้างต้นนั้น ล้วนแต่มีเรื่องของตัวเลขทั้งที่เป็นเรื่องการเงินและไม่ใช่ การเงิน รวมถึงเรื่องเศรษฐกิจเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงไม่อาจปฏิเสธได้ว่า “ภาคธุรกิจ” จึงเป็นส่วนสำคัญต่อการผลักดันขับเคลื่อนเรื่อง ความยั่งยืน ด้วยเหตุนี้จึงเกิดความร่วมมือของภาคธุรกิจ และหน่วยงานกำกับดูแลในการสร้างกลไกระหว่างนักลงทุน ภาคธุรกิจ สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกัน รวมถึง การส่งเสริมและการผลักดันในระดับโลกผ่านการเปิดเผยข้อมูล ด้านความยั่งยืน

CFO นักบัญชี หรือบุคลากรในฝ่ายบัญชี มักเป็นบุคคลหลักที่ถูกคาดหวัง และจัดวางจากทั้งภายในและภายนอกองค์กร ให้เป็นคนทีริเริ่มการเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนแก่ผู้มีส่วนได้เสีย หน่วยงานกำกับ หรือนักลงทุน อย่างไรก็ตามโดยทั่วกันว่าความถนัดของนักบัญชีคือการเก็บข้อมูลทางการเงิน (Financial Information) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดหลักที่นำเสนอผู้ถือหุ้น และผู้ใช้งบการเงินในมุมมองฐานะทางการเงิน ผลประกอบการ ความสามารถในการทำกำไร รวมทั้งเรื่องเงิน ๆ ทอง ๆ แต่ตัวชี้วัดในมุมมองของการพัฒนาความยั่งยืนกลับมุ่งเน้นในข้อมูลที่ไม่ใช่ทางการเงินอย่างเดียว การเก็บข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงิน (Non-Financial Information) จึงเป็นเรื่องที่ท้าทายของเหล่านักบัญชีที่ต้องทั้งริเริ่มและรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในองค์กรเพื่อนำไปเปิดเผยแก่สาธารณชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และเชื่อถือได้แล้ว ยังต้องทำให้เกิดความเชื่อมั่น และดึงดูดความสนใจของผู้ใช้ข้อมูลหรือนักลงทุนในมุมมองความยั่งยืนเพิ่มขึ้น

ก่อนที่จะเริ่มเก็บข้อมูลและหาตัวชี้วัด เราตั้งคำถามว่า

“ทำไมองค์กรเราต้องสนใจและให้ความสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนด้วย ทั้งที่ไม่ได้เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์?”

ผมคงจะตอบว่า **“แม้ว่าเราจะเป็นบริษัทจำกัด องค์กรขนาดเล็ก หรือเพียงแค่ในนามบุคคลธรรมดา ทุกคนล้วนเป็นส่วนหนึ่งของความยั่งยืน และมีส่วนในการส่งต่อโลกใบนี้ไปยังคนรุ่นหลังโดยส่งผลกระทบต่อการดำรงอยู่ให้น้อยที่สุด”**

ในขณะที่เดียวกันการเปิดเผยข้อมูลเรื่องความยั่งยืนถูกให้ความสำคัญเพิ่มมากขึ้นทั้งในระดับประเทศ และสากล จากนักลงทุน ผู้มีส่วนได้เสีย คู่ค้า และลูกค้าซึ่งมีความคาดหวังที่เพิ่มขึ้นต่อธุรกิจนั้น ๆ

การบอกผู้อื่นให้รู้ว่าองค์กรของเราให้ความสำคัญกับเรื่องความยั่งยืนนั้นอาจจะดูโก้โก้ แต่สิ่งที่สำคัญและทำหายกว่านั้นคือ

องค์กรพร้อมรับมือต่อผลกระทบของเรื่องความยั่งยืนแล้วหรือไม่?

องค์กรจะมีวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์อย่างไรต่อการขับเคลื่อนความยั่งยืน?

องค์กรจะสามารถสร้างความยั่งยืนให้เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กรได้อย่างไร?

และองค์กรจะกำหนดแนวปฏิบัติ รวมถึงการวัดผลให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับข้อมูลในการเปิดเผยได้อย่างไร?

จากงานวิจัยหลายชิ้น พบว่าความสำเร็จในการขับเคลื่อนเรื่องความยั่งยืน มักเริ่มจากผู้นำขององค์กร ที่มีความตระหนัก และเข้าใจอย่างแท้จริงต่อเรื่องความยั่งยืนโดยเชื่อมโยงกับเป้าหมายทางธุรกิจ เรื่องถัดมาคือการพัฒนากรอบนโยบายขององค์กร ความยั่งยืนโดยสะท้อนถึงความตั้งใจและความแน่วแน่ขององค์กร ที่ต้องการผลักดันในเรื่องนี้ โดยนโยบายที่จัดทำขึ้นนอกจากต้องสอดคล้องกับเรื่องเป้าหมายทางการเงินแล้ว ยังคงต้องคำนึงผู้มีส่วนได้เสียหลัก ที่อาจจะมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจอีกด้วย

จากนั้นการกำหนดเป้าหมายความยั่งยืน โดยมีมิติที่ใช้ในการตั้งเป้าหมายความยั่งยืนครอบคลุมแนวคิดในสามมิติได้แก่ มิติสิ่งแวดล้อม มิติสังคม และมิติการกำกับดูแล (ESG: Environment, Social และ Governance) เพื่อให้คนในองค์กรรับทราบ เข้าใจ และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจร่วมกับการพัฒนาความยั่งยืนไปพร้อมกัน อย่างไรก็ตามเรื่องการพัฒนาความยั่งยืนนั้นไม่ใช่รูปแบบของการทำงานโครงการระยะสั้น แต่เป็นประเด็นที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับแกนหลักของธุรกิจ ดังนั้นการตั้งเป้าหมายความยั่งยืนจึงไม่ใช่เรื่องที่เลียนแบบกันได้ (One size doesn't fit all) เพราะบริบทห่วงโซ่อุปทาน และรูปแบบการดำเนินธุรกิจของแต่ละที่ย่อมแตกต่างกัน ในจุดเริ่มต้นนั้นองค์กรต้องทำความเข้าใจในกิจกรรมหลักขององค์กร (Key business activities) ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder expectation) แล้วนำมาระบุประเด็นที่สำคัญ (Materiality topic) ที่อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ และผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อให้เป้าหมายความยั่งยืนนั้นตอบโจทย์ และสอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจที่แท้จริง ด้านล่างนี้เป็นเพียงตัวอย่างของการวัดผลของการดำเนินการด้านความยั่งยืนขององค์กร

มิติสิ่งแวดล้อม

คือ ประเด็นที่องค์กรให้ความสำคัญกับเรื่องการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการใช้การจัดการทรัพยากรอย่างมีคุณค่า

environment

ตัวอย่างการวัดผล

- จำนวนปริมาณการใช้ไฟฟ้าลดลง หรือลดการใช้พลังงานจากแหล่งที่ใช้แล้วหมดไป
- จำนวนปริมาณการใช้น้ำลดลง หรือการลดการสูญเสียของน้ำ และการนำน้ำมาใช้หมุนเวียน
- จำนวนปริมาณของเสียและขยะลดลง หรือปริมาณของเสียและขยะที่เข้าสู่กระบวนการใช้ซ้ำ
- จำนวนปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง

โดยตัววัดข้างต้นอาจเริ่มโดยการตั้งเป้าหมายของการลดก่อน แล้วนำมาเทียบเคียงกับการปฏิบัติจริง

มิติสังคม

คือประเด็นที่องค์กรให้ความสำคัญกับเรื่องบุคคลอย่างเป็นธรรม ให้ความสำคัญเท่าเทียมกัน ดูแลในเรื่องความปลอดภัย สุขอนามัยของคนในองค์กร รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสังคมและชุมชน

social

ตัวอย่างการวัดผล

- สัดส่วนของพนักงานหญิงต่อพนักงานรวมทั้งหมด รวมถึงจำนวนพนักงานที่จัดประเภทตามระดับตำแหน่ง สัญชาติ อายุ หรือพื้นที่ปฏิบัติงาน
- ผลตอบแทนของแรงงานคนต่างด้าวเทียบเคียงกับแรงงานคนไทย รวมถึงความแตกต่างของค่าตอบแทนในมิติต่าง ๆ
- สัดส่วนของอายุของพนักงานที่ใกล้เคียงกับพนักงานทั้งหมด
- จำนวนกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายแรงงาน หรือสิทธิมนุษยชน
- จำนวนชั่วโมงการอบรมของพนักงานโดยเฉลี่ยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากร
- ผลการประเมินของพนักงานประจำปีโดยรวมเทียบเคียงกับปีที่ผ่านมา
- ระดับความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์กร
- จำนวนอุบัติเหตุหรือการบาดเจ็บที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละปี
- จำนวนครั้งของการมีส่วนร่วมในเรื่องการพัฒนาความยั่งยืนผ่านการอบรม กิจกรรม หรืออื่น ๆ
- ผลประเมินความพึงพอใจของลูกค้า

มิติการกำกับดูแล

หรือบรรษัทภิบาล (Governance) คือประเด็นที่องค์กรให้ความสำคัญกับเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดี ผ่านนโยบายในเรื่องกำกับดูแลกิจการที่ดี การต่อต้านทุจริตและคอร์รัปชัน การจัดโครงสร้างคณะกรรมการของบริษัทผู้บังคับการและผู้บริหารให้เกิดความเหมาะสมและส่งเสริมการดำเนินงานที่โปร่งใส รวมถึงการดูแลผลประโยชน์ของทั้งผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย

governance

ตัวอย่างการวัดผล

- สัดส่วนของกรรมการอิสระกับคณะกรรมการบริษัท
- สัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารกับคณะกรรมการบริษัท
- จำนวนการประชุมคณะกรรมการบริษัท
- ค่าตอบแทนของกรรมการเทียบเคียงในกลุ่มอุตสาหกรรม
- จำนวนกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณธุรกิจ
- จำนวนความเสี่ยงที่ได้ระบุขึ้น ครอบคลุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ (Emerging Risk) และเชื่อมโยงต่อเรื่องความยั่งยืน
- จำนวนผู้ขายหรือคู่ค้าที่สำคัญในการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)
- อัตราภาษีที่จ่ายจริงเทียบเคียงอัตราภาษีตามกฎหมาย
- มาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติงานด้านการบริหารความเสี่ยงองค์กร และด้านความยั่งยืน
- การพัฒนานวัตกรรมหรือการนำมาใช้ รวมถึงค่าใช้จ่ายในการทำวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินธุรกิจ

สิ่งที่ตามมาหลังจากที่พอทราบเรื่องตัววัดผลต่าง ๆ ข้างต้น ลำดับถัดมาคงหนีไม่พ้นเรื่องการจัดทำกระบวนการจัดเก็บข้อมูล เพื่อสนับสนุนการเปิดเผยข้อมูล รวมทั้งการตอบโต้ทฤษฎีนโยบายและเป้าหมายความยั่งยืน

“นักบัญชี” จึงกลายเป็นหัวเรือใหญ่ในการเริ่มต้นและรวบรวมข้อมูลทางการเงินและไม่ใช้การเงิน และเริ่มสร้างความท้าทาย รวมทั้งความแรงกดดันจากทั้งภายในองค์กร หน่วยงานกำกับดูแลที่เริ่มออกแนวทางปฏิบัติเพื่อใช้ในการเปิดเผย และนักลงทุนที่ต้องการลงทุนในบริษัทที่มีการเปิดเผยเรื่องความยั่งยืน โดยเฉพาะบริษัทขนาดใหญ่ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือ บริษัทข้ามชาติ

นักบัญชีจำเป็นต้องเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงานโดยรวมของธุรกิจ รู้จุดเชื่อมโยงต่าง ๆ ของฝ่ายงานในองค์กร เพื่อนำมาซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์และเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืน รวมถึงการกระตุ้นให้ฝ่ายงานต่าง ๆ ได้มีมุมมองและความเข้าใจในเรื่องความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

ในขณะเดียวกันเจ้าของกิจการหรือผู้นำสูงสุดขององค์กรมีส่วนสนับสนุนให้นักบัญชีได้ปรับบทบาทหน้าที่จากที่ต้องปฏิบัติงานในรูปแบบเก่า ที่เน้นเรื่องข้อมูลทางการเงิน การปิดบัญชี และการรายงานที่เน้นไปทางตัวเลขเป็นหลักให้ขยายไปในเรื่องข้อมูลที่ไม่ใช่ทางการเงิน และให้อำนาจในการเชื่อมต่อกับแผนกอื่น ๆ ในองค์กร และที่สำคัญอาจถูกผลักดันให้เป็นผู้นำทางความยั่งยืนโดยรวมอีกด้วย คล้ายกับตอนที่องค์กรต่างๆ อยู่ในช่วง IPO ผู้บริหารสูงสุดทางบัญชีและการเงิน (CFO) ก็เป็นหัวเรือใหญ่ในการเป็นผู้นำทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนการเข้าตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จ

อีกมุมมองหนึ่งของนักบัญชี ผมเชื่อว่านักบัญชีมีความถนัดทางด้านตัวเลขและข้อมูลทางการเงินอยู่แล้ว และเชื่อว่านักบัญชีจะช่วยสร้างสมดุลของมูลค่าเพิ่มองค์กรผ่านผลประกอบการทางการเงินกับความยั่งยืนได้ นอกจากนี้ ยังสามารถมีส่วนร่วมช่วยในการติดตามและประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืน ทั้งในมิติของต้นทุนส่วนเพิ่ม การลดต้นทุน การลดค่าใช้จ่าย หรือการจัดทำรายงานในลักษณะ Dashboard เพื่อให้เห็นภาพความเชื่อมโยงของการดำเนินธุรกิจกับการพัฒนาความยั่งยืนไปในแนวทางเดียวกัน

นักบัญชียังเป็นบุคคลที่สามารถกระตุ้นและผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไม่เพียงแต่ภายในหน่วยงานด้านการบัญชีเท่านั้น แต่ยังรวมถึงทั่วทั้งองค์กรด้วย เช่น เปลี่ยนกรอบการทำงานหรือการรายงานที่มุ่งเน้นผลกำไร ไปยัง Triple Bottom Line การจัดโครงสร้างทางการเงินที่สอดคล้องกับเรื่องความยั่งยืน เป็นผู้ช่วยในการกำหนดเป้าหมายหรือกลยุทธ์ทางการเงินแก่เจ้าของกิจการ

การตั้งเป้าหมายด้านความยั่งยืน การจัดเก็บข้อมูล การวัดผล และการเปิดเผยข้อมูลเป็นเรื่องที่สัมพันธ์และเชื่อมโยงของการปฏิบัติงานร่วมกันภายในองค์กร ซึ่งไม่ได้อยู่ที่คนใดคนหนึ่ง หรือเฉพาะผู้นำ หรือฝ่ายบัญชีเท่านั้น แต่เป็นสิ่งที่ทุกคนในองค์กรควรตระหนักและนำไปใช้อย่างเหมาะสม สร้างสมดุลระหว่างเป้าหมายทางธุรกิจ และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียเพื่อสร้างคุณค่าขององค์กรในระยะยาว

ติดตามเรื่องตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนในองค์กรชั้นนำ และจรรยาบรรณในการเปิดเผยข้อมูลในฉบับถัดไป

ท่านสามารถอ่านบทความ
การบัญชีกับความยั่งยืน ภาคที่ 1
ได้ที่ <https://www.tfac.or.th/upload/9414/NGs37xnbDn.pdf>
หรือ Scan QR Code

โดย พศ. ดร.สุภาวณี จิวะสุวรรณ

- กรรมการในคณะกรรมการศูนย์ติดตามมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ สภาวิชาชีพบัญชี
- อาจารย์ประจำภาควิชาบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การพิจารณารับงานสอบบัญชี ของกิจการที่มีสินทรัพย์ดิจิทัล

ทุกวันนี้หลายคนหันมาสนใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลกันมากขึ้น โดยหลายบัญชีผู้ใช้งานสินทรัพย์ดิจิทัลนั้นกระทำในนามนิติบุคคล จึงส่งผลให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ผู้สอบบัญชี) เกิดการตื่นตัวและเร่งพัฒนาความรู้เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง งานสำคัญของผู้สอบบัญชีเริ่มต้นจากการพิจารณาความเหมาะสมในการรับงานสอบบัญชีในกิจการที่มีรายการค้าที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัล โดยต้องประเมินทั้งตนเอง (สำนักงาน) และลูกค้าในเบื้องต้นก่อนการตัดสินใจรับงาน ทั้งนี้ ผู้สอบบัญชี

ต้องเข้าใจก่อนว่า กิจการที่มีรายการค้าที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัลที่กำลังพิจารณาจะรับตรวจสอบนั้น จัดอยู่ในประเภทของกิจการที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทใด เช่น เป็นกิจการที่ถือ Cryptocurrency หรือ กิจการที่ถือ หรือ ออก Token หรือ กิจการที่เป็น Broker-Trader หรือ Exchange หรือ กิจการที่ทำการขุดเหรียญคริปโท (Mining) เนื่องจากแต่ละประเภทของกิจการก็จะมี ความเสี่ยงที่แตกต่างกัน และส่งผลทำให้วิธีการตรวจสอบที่ผู้สอบบัญชี จะเลือกใช้เพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงก็ต้องแตกต่างกันไป

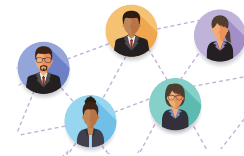
ประเด็นที่ควรครอบคลุมในการประเมินว่า สำนักงานสอบบัญชีมีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และทรัพยากร เพียงพอเพื่อที่จะรับงานตรวจสอบกิจการที่มีรายการค้าที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัลหรือไม่ ประกอบด้วย

พิจารณาว่า ผู้สอบบัญชีและกลุ่ม ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบมีความรู้เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล หรือสามารถหาความรู้ที่จำเป็นเกี่ยวกับการตรวจสอบสินทรัพย์ดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พิจารณาว่า ผู้สอบบัญชีและกลุ่ม ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดด้านกฎระเบียบ หรือด้านการรายงานเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล หรือสามารถหาความรู้ความสามารถที่จำเป็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พิจารณาว่า สำนักงานสอบบัญชีมีบุคลากรที่เพียงพอและมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับงานตรวจสอบ

ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญอื่นมาช่วยสำหรับการตรวจสอบกิจการที่มีรายการค้าที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัลตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการสอบบัญชีรหัส 620 เรื่อง การใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญของผู้สอบบัญชี (ถ้าจำเป็น)

พิจารณาเรื่องบุคคลที่มีคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัลเพื่อสอบทานคุณภาพงาน (หากจำเป็น)

พิจารณาว่า สำนักงานสอบบัญชีสามารถดำเนินการตรวจสอบกิจการที่มีรายการค้าที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัลให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลา

นอกจากผู้สอบบัญชีต้องประเมินตนเองแล้ว ผู้สอบบัญชียังจำเป็นต้องประเมินลูกค้าด้วย โดยพิจารณาว่า ผู้บริหารของกิจการที่มีรายการค้าที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัล มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ กระบวนการ และการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัลเพียงพอหรือไม่ ตัวอย่างประเด็นที่ผู้สอบบัญชีควรให้ความสนใจในช่วงการพิจารณารับงานสอบบัญชี ได้แก่

ผู้บริหารมีประสบการณ์ในระบบนิเวศของสินทรัพย์ดิจิทัล เพื่อให้สามารถระบุความเสี่ยงที่เป็นลักษณะเฉพาะของระบบดังกล่าว รวมทั้งออกแบบและดำเนินการควบคุมภายในเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น (เช่น ความเสี่ยงเกี่ยวกับการเก็บรักษา Private Key รายการและการเปิดเผยเกี่ยวกับกิจการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน หรือความเสี่ยงในการทุจริต) หรือไม่

ผู้บริหารเข้าใจสภาพแวดล้อมของกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องหรือไม่ ซึ่งรวมถึงกฎหมายหรือข้อบังคับที่ยังคงมีการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

ผู้บริหาร (ก) จัดทำบัญชีหรือบันทึกขึ้นต่างหากสำหรับธุรกรรมที่เกี่ยวข้องหรือ (ข) ใช้รายการหรือบันทึกที่ทำขึ้นโดย บล็อกเชน หรือจากใบสรุปที่บุคคลที่ 3 เป็นผู้จัดทำขึ้นเท่านั้น หากเป็นกรณีหลัง ผู้สอบบัญชีอาจต้องทำความเข้าใจต่อว่า ผู้บริหารมีกระบวนการและการควบคุมอย่างไรเกี่ยวกับคุณภาพของข้อมูลที่ได้รับ

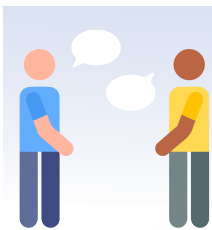

ในกรณีที่ผู้บริหารไม่มีความรู้หรือความเชี่ยวชาญที่เพียงพอ ผู้บริหารว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญ หรือที่ปรึกษาอื่นเพื่อดูแลสินทรัพย์ดิจิทัล หรือที่ปรึกษาด้านบัญชี (เช่น ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย ผู้เชี่ยวชาญด้านไอที ซึ่งรวมถึงผู้เชี่ยวชาญด้านการเข้ารหัส (Cryptography) หรือด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์) หรือไม่ และมีการสอบทานงานของผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้นหรือไม่

ผู้บริหารเข้าใจมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เหมาะสมสำหรับธุรกรรมที่เกี่ยวข้องหรือไม่

นอกจากนี้ ผู้สอบบัญชียังจำเป็นต้องพิจารณาความซื่อสัตย์สุจริตของผู้บริหารและกลยุทธ์ทางธุรกิจโดยรวม ตัวอย่างวิธีการที่ใช้สำหรับพิจารณาเรื่องดังกล่าวอาจประกอบด้วย

สอบถามผู้บริหารเพื่อทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ทางธุรกิจเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลในปัจจุบันและที่คาดหวังในอนาคตของกิจการ

สอบถามผู้บริหารเพื่อทำความเข้าใจสภาพแวดล้อมการควบคุม รวมทั้งปรัชญาของผู้บริหาร รูปแบบการดำเนินงาน และระดับความอดทนต่อความเสี่ยง เพื่อให้เข้าใจถึงการประเมินความเสี่ยงของกิจการเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล

สอบถามผู้บริหารเพื่อทำความเข้าใจลักษณะการถือหรือความตั้งใจที่จะถือสินทรัพย์ดิจิทัล รวมทั้งความมีนัยสำคัญของสินทรัพย์ดิจิทัลดังกล่าว

สอบถามผู้บริหารเพื่อให้เข้าใจนโยบายและวิธีปฏิบัติในการรับลูกค้าใหม่หรือในการเข้าทำรายการกับผู้เล่นรายอื่นในระบบนิเวศของสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งอาจรวมถึงขั้นตอนการทำ KYC (Know Your Client) ขั้นตอนการพิจารณาเรื่องการฟอกเงินหรือการตรวจสอบพิเศษเพื่อทำความเข้าใจตัวตนของลูกค้า ซึ่งกระบวนการนี้จะทำให้ผู้สอบบัญชีเข้าใจถึงกระบวนการระบุบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันได้ด้วย

สอบถามผู้บริหารเพื่อทำความเข้าใจกระบวนการภายหลังจากการรับลูกค้าใหม่หรือการเข้าทำธุรกรรมกับลูกค้าใหม่เพื่อติดตามดูแลรายการที่อาจผิดกฎหมายหรือน่าสงสัย

สอบถามผู้บริหารเพื่อทำความเข้าใจกฎหมายหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับรายการสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งรวมถึงข้อกำหนดของประเทศอื่น การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและกระบวนการของผู้บริหารในการติดตามการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับ

สอบถามผู้บริหารเกี่ยวกับรายงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับที่จัดทำโดยบุคคลที่ 3 หรือเอกสารเกี่ยวกับกระบวนการที่กิจการจัดทำขึ้นเพื่อการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ผู้สอบบัญชีอาจสอบถามได้ว่าได้มีการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับเหล่านั้นหรือไม่

สอบถามผู้บริหารเพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและวิธีปฏิบัติ รวมทั้งขั้นตอนการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินสินทรัพย์ดิจิทัลที่จะเข้าทำรายการค้าด้วย

สอบถามผู้บริหารเพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและวิธีปฏิบัติในการระบุบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันและรายการที่เกี่ยวข้องเหล่านั้น เนื่องจากลักษณะของ Blockchain ซึ่งไม่สามารถแสดงตัวตนของผู้ทำรายการแต่ละคนอย่างชัดเจน จึงมีความเสี่ยงที่ผู้สอบบัญชีจะไม่สามารถระบุและเปิดเผยรายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งความเสี่ยงในการทุจริต เช่น การทำธุรกรรมกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเพื่อให้ยอดขายของกิจการสูงขึ้น

สอบถามผู้บริหารเพื่อทำความเข้าใจว่ากิจการใช้บุคคลที่ 3 เช่น ผู้ดูแลรักษาสินทรัพย์ (Custodian) หรือ ตลาดแลกเปลี่ยน (Exchange) หรือไม่ และมีรายงาน ที่ให้ความเชื่อมั่นต่อการควบคุมขององค์กรที่ให้บริการ หรือไม่ หากบริการขององค์กรที่ให้บริการมีความเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินของกิจการ จะเป็นการเหมาะสม ที่จะต้องเข้าใจกระบวนการและการควบคุมของผู้บริหาร ที่นอกเหนือจากการขอและประเมินรายงานที่ให้ความเชื่อมั่น ที่ได้จากองค์กรที่ให้บริการ หากมีโอกาสน้อยที่จะ มีรายงานดังกล่าว ผู้สอบบัญชีควรสอบถามผู้บริหาร เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่เป็นทางเลือกที่สามารถทำได้ เพื่อได้รับความเชื่อมั่นต่อการควบคุมขององค์กร ที่ให้บริการ

สำหรับกิจการที่อาจลงทุนใน ICO ผู้สอบบัญชี ควรทำความเข้าใจกระบวนการของผู้บริหาร ในการประเมินว่าสินทรัพย์ดิจิทัลถือเป็นหลักทรัพย์ หรือไม่ ซึ่งรวมถึงการใช้ผู้เชี่ยวชาญของผู้บริหาร การศึกษารายละเอียดของกิจการคู่ค้า เหตุผลของ การลงทุนใน ICO และวัตถุประสงค์ทางธุรกิจของคู่ค้า ในการเสนอขายเหรียญ

ในกรณีที่กิจการได้ทำการหรือวางแผนที่จะเสนอ ขายเหรียญ (Initial Coin offerings: ICO) ผู้สอบบัญชี ควรทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการเสนอขาย และประเมินความสามารถและกระบวนการที่ใช้ ในการระบุ ติดตาม และปฏิบัติตามกฎหมายหรือ ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง โดยอาจพิจารณาจากการสอบถาม ที่ปรึกษาทางกฎหมายและตรวจสอบเอกสารหรือจดหมาย โต้ตอบที่เกี่ยวข้องด้วยก็ได้

พิจารณาข้อมูลที่ขัดแย้ง (ซึ่งอาจได้จากการค้นหา ในสื่อต่าง ๆ และจากแหล่งอื่น) ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่ได้รับ จากการตรวจสอบภูมิหลังของผู้บริหารและประเด็นอื่นที่ ชี้ว่าผู้บริหารอาจไม่มีศีลธรรม

นอกจากนี้ ผู้สอบบัญชียังต้องทำความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับกระบวนการและการควบคุม ซึ่งรวมถึงเทคโนโลยี สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัลด้วย ซึ่งจะนำเสนอ TFAC Newsletter ในฉบับถัดไป

ข้อมูลอ้างอิง

The Association of International Certified Professional Accountants. (2019). Accounting for and Auditing of Digital Assets.

<https://www.aicpa.org/resources/download/accounting-for-and-auditing-of-digital-assets-practice-aid-pdf>

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2565). การเสวนาภาพรวมการตรวจสอบงบการเงินที่มีสินทรัพย์ดิจิทัล กรุงเทพมหานคร.

<https://www.facebook.com/TFAC.FAMILY/videos/398440355088292>

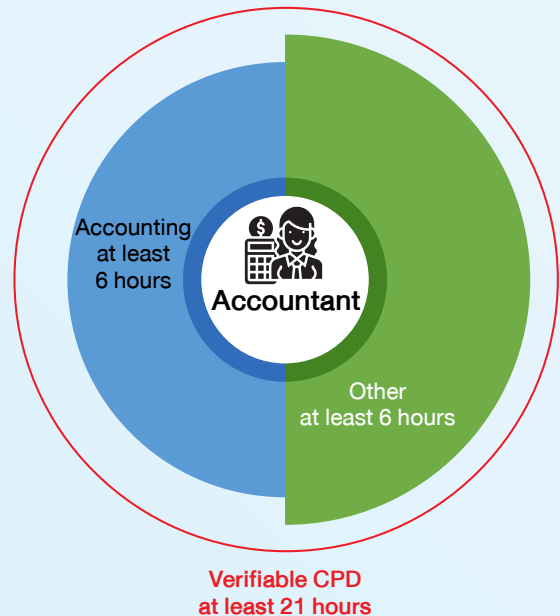
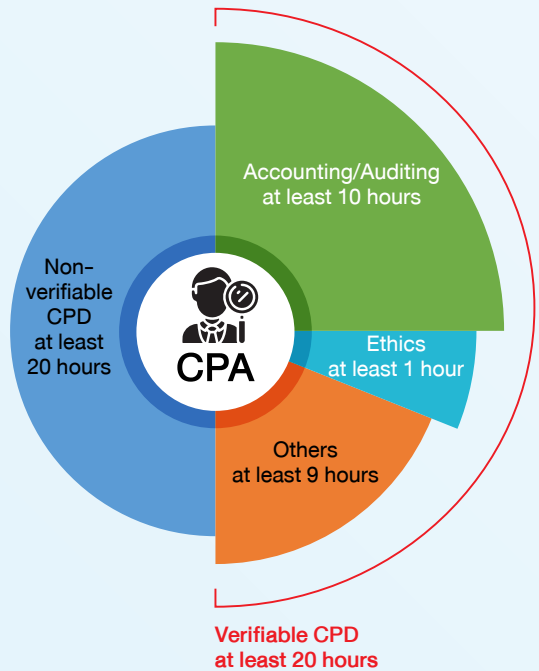
UPDATE...

หลักเกณฑ์การพัฒนาคำความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากยุค Analog ไปสู่ยุค Digital และยุค Robotic จึงทำให้เทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามา มีส่วนสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ ส่งผลให้องค์กรจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารจัดการ เพื่อให้สามารถอยู่รอดและเติบโตได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว เมื่อแนวคิดในด้านการบริหารจัดการเปลี่ยนแปลงไป ผู้บริหารต่างคาดหวังให้นักบัญชีเพิ่มบทบาท และหน้าที่ในการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กรมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจึงจำเป็นต้องพัฒนาคำความรู้อย่างต่อเนื่องทั้งทางด้านบัญชีและศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นผู้มีคุณสมบัติพร้อมที่จะปฏิบัติงานในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สภาวิชาชีพบัญชี ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคำรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ (Continuing Professional Development: CPD) ซึ่งจะช่วยพัฒนาคำรู้ทางวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพ คุณค่าวิชาชีพ และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ให้แก่ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ในปี 2565 สภาวิชาชีพบัญชี ได้มีการปรับปรุงข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคำรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยกำหนดชั่วโมงการพัฒนาคำรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพที่เป็นทางการให้มีเนื้อหาเกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมง เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพตระหนักถึงบทบาทและการประพฤติชอบตามจรรยาบรรณในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพ มีการประกาศหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการอบรมหรือการประชุมสัมมนาประเภทการเรียนการสอนออนไลน์ (Online Learning) เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ง่ายยิ่งขึ้น ช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ลงได้ อีกทั้งยังเป็นช่องทางการกระจายความรู้จากส่วนกลางไปยังส่วนภูมิภาคได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง นอกจากนี้ ได้มีการจัดทำโครงการประเมินคุณภาพผู้จัดการอบรมหรือการประชุมสัมมนา (CPD RATING) เพื่อยกระดับการจัดการอบรมหรือการประชุมสัมมนาของผู้จัดการอบรมซึ่งเป็นผู้แทนของสภาวิชาชีพบัญชีให้มีคุณภาพมาตรฐานในระดับเดียวกัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคำรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของไทยต่อไป

บทความฉบับนี้ คณะอนุกรรมการด้านการพัฒนาวิชาชีพบัญชี ได้รวบรวมและสรุปหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ เพื่อให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีได้รับทราบและเข้าใจถึงหลักเกณฑ์ฯ สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องสอดคล้องตามที่กำหนด โดยหลักเกณฑ์การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ สภาวิชาชีพบัญชีกำหนดให้**ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต**จะต้องมีการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมงต่อปี แบ่งเป็น ชั่วโมง CPD ที่เป็นทางการ 20 ชั่วโมงต่อปี และชั่วโมง CPD ที่ไม่เป็นทางการ 20 ชั่วโมงต่อปี โดยชั่วโมง CPD ที่เป็นทางการ ต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับการบัญชีหรือการสอบบัญชี ไม่น้อยกว่า 10 ชั่วโมง และเนื้อหาเกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมง กรณีที่ผู้สอบบัญชีมีจำนวนชั่วโมง CPD ที่เป็นทางการเกินกว่า 20 ชั่วโมง สามารถนำชั่วโมงส่วนที่เกินมานับเป็นชั่วโมง CPD ที่ไม่เป็นทางการได้ **สำหรับผู้ทำบัญชี** กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดให้ผู้ทำบัญชีจะต้องมีการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อปีปฏิทิน และต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับการบัญชี ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง ประเภทกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ มีดังนี้

ประเภทกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี (CPD)	จำนวนชั่วโมง CPD สำหรับผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	จำนวนชั่วโมง CPD สำหรับผู้ทำบัญชี
 <p>การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพที่เป็นทางการ</p> <p>“การพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง ที่สามารถประเมินผลหรือตรวจสอบได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาความรู้และทักษะด้านวิชาชีพบัญชี สภาวิชาชีพให้ความเห็นชอบ”</p>	<p>อย่างน้อย 20 ชั่วโมงต่อปี โดยต้องมีเนื้อหา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาเกี่ยวกับการบัญชีหรือการสอบบัญชีไม่น้อยกว่า 10 ชั่วโมง - เนื้อหาเกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมง (ชั่วโมงส่วนเกินจะนับรวมเป็นด้านอื่น) - เนื้อหาด้านอื่นตามประกาศของสภาวิชาชีพบัญชี 	<p>อย่างน้อย 12 ชั่วโมงต่อปี โดยต้องมีเนื้อหา ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาเกี่ยวกับการบัญชีไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง - เนื้อหาด้านอื่นตามประกาศของสภาวิชาชีพบัญชี
 <p>การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพที่ไม่เป็นทางการ</p> <p>“การเรียนรู้และฝึกฝนทักษะในกิจกรรมใดๆ เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องับธุรกิจหรือวิชาชีพ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีได้อย่างต่อเนื่อง”</p>	<p>จำนวนชั่วโมง CPD อย่างน้อย 20 ชั่วโมงต่อปี (รวมถึงจำนวนชั่วโมงส่วนที่เกินจากชั่วโมง CPD ที่เป็นทางการ)</p>	<p>ไม่ได้กำหนด การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพที่ไม่เป็นทางการ</p>
กิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพที่เป็นทางการ		
 <p>1) เข้าร่วมการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมประชุมสัมมนาในหลักสูตรวิทยากร และผู้จัดการอบรม หรือการประชุมสัมมนาซึ่งสภาวิชาชีพบัญชีเห็นชอบ ทั้งในรูปแบบ Classroom e-Learning และ Online Learning</p>	<p>นับชั่วโมง CPD ได้ตามชั่วโมงการอบรมหรือเข้าร่วมประชุมสัมมนาจริง</p>	<p>นับชั่วโมง CPD ได้ตามชั่วโมงการอบรมหรือเข้าร่วมประชุมสัมมนาจริง</p>

ประเภทกิจกรรมการพัฒนาความรู้ ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี (CPD)	จำนวนชั่วโมง CPD สำหรับ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	จำนวนชั่วโมง CPD สำหรับผู้ทำบัญชี
<p>2) เป็นหรือร่วมเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย หรือดำเนินการสัมมนาตามข้อ 1</p> 	<p>การนับชั่วโมง CPD แบ่งเป็น 2 ชั่วโมง ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่วงเวลาการบรรยาย นับได้ตามชั่วโมงการบรรยายหรือการดำเนินการสัมมนาจริง - ช่วงเวลาการเตรียมตัวเพื่อจัดเตรียมสื่อการสอนหรือการบรรยาย ให้นับชั่วโมง CPD ได้เฉพาะการเตรียมตัวครั้งแรก โดยให้นับเป็น 2 เท่าของเวลาตามข้อ 1 (ไม่รวมผู้ดำเนินการสัมมนา) 	<p>การนับชั่วโมง CPD แบ่งเป็น 2 ชั่วโมง ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ช่วงเวลาการบรรยาย นับได้ตามชั่วโมงการบรรยาย หรือการดำเนินการสัมมนาจริง - ช่วงเวลาการเตรียมตัวเพื่อจัดเตรียมสื่อการสอนหรือการบรรยาย ให้นับชั่วโมง CPD ได้เฉพาะการเตรียมตัวครั้งแรก โดยให้นับเป็น 2 เท่าของเวลาตามข้อ 1 (ไม่รวมผู้ดำเนินการสัมมนา)
<p>3) จัดทำผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีโดยได้เผยแพร่ต่อสาธารณชน หรือที่ประชุมวิชาการ เช่น การเขียนบทความ งานวิจัย หนังสือหรือตำราวิชาการ เป็นต้น</p> 	<p>การนับชั่วโมง CPD แบ่งได้ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานวิจัยหรือการเขียนบทความที่ต้องใช้ระเบียบวิธีวิจัย สามารถนับชั่วโมง CPD ได้ 20 ชั่วโมงต่อหนึ่งผลงานหรือหนึ่งบทความ - การเขียนบทความทั่วไป สามารถนับชั่วโมง CPD ได้ 3 ชั่วโมงต่อหนึ่งบทความ - การเขียนหนังสือหรือตำราทางวิชาการเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี สามารถนับชั่วโมง CPD ได้ครั้งเดียวในปีที่หนังสือหรือตำรานั้นจัดพิมพ์เผยแพร่ครั้งแรก โดยให้นับได้ 20 ชั่วโมง 	<p>การนับชั่วโมง CPD แบ่งได้ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานวิจัยหรือการเขียนบทความที่ต้องใช้ระเบียบวิธีวิจัย สามารถนับชั่วโมง CPD ได้ 12 ชั่วโมงต่อหนึ่งผลงานหรือหนึ่งบทความ - การเขียนบทความทั่วไป สามารถนับชั่วโมง CPD ได้ 3 ชั่วโมงต่อหนึ่งบทความ - การเขียนหนังสือหรือตำราทางวิชาการเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี สามารถนับชั่วโมง CPD ได้ครั้งเดียวในปีที่หนังสือหรือตำรานั้นจัดพิมพ์เผยแพร่ครั้งแรก โดยให้นับได้ 12 ชั่วโมง
<p>4) เป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือ คณะทำงานในสภาวิชาชีพบัญชี หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี</p> 	<p>นับชั่วโมง CPD ได้ 3 ชั่วโมงต่อหนึ่งตำแหน่งและนับได้เพียง 2 ตำแหน่งต่อปี (ต้องเข้าร่วมการประชุมอย่างน้อยร้อยละ 50 ของการประชุมในปีนั้น)</p>	<p>ไม่สามารถนับชั่วโมง CPD ในกิจกรรมประเภทนี้ได้</p>
<p>5) การเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาของรัฐหรือเอกชน ที่มีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า ไม่ว่าจะเป็นการสอนในฐานะอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ</p> 	<p>ไม่สามารถนับชั่วโมง CPD ในกิจกรรมประเภทนี้ได้</p>	<p>นับชั่วโมง CPD ได้วิชาละ 3 ชั่วโมง และไม่เกิน 6 ชั่วโมงต่อปี</p>

ประเภทกิจกรรมการพัฒนาความรู้ ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี (CPD)	จำนวนชั่วโมง CPD สำหรับ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	จำนวนชั่วโมง CPD สำหรับผู้ทำบัญชี
 <p>6) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับสูงกว่าวุฒิปริญญาตรี หรือวุฒิปริญญาตรี ในหลักสูตรหรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี</p>	<p>นับชั่วโมง CPD ได้วุฒิตะ 20 ชั่วโมง ในปีที่สำเร็จการศึกษา</p>	<p>การนับชั่วโมง CPD แบ่งได้ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำเร็จการศึกษาในคุณวุฒิตะสูงกว่าวุฒิตะเดิม หรือวุฒิตะเดิมในหลักสูตรหรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี สามารถนับชั่วโมง CPD ได้ 12 ชั่วโมงในปีที่สำเร็จการศึกษา - สำเร็จการศึกษาในคุณวุฒิตะต่ำกว่าวุฒิตะเดิม ในหลักสูตรหรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี สามารถนับชั่วโมง CPD ได้ 6 ชั่วโมง ในปีที่สำเร็จการศึกษา
 <p>7) การผ่านการศึกษาระยะรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีจากสถาบัน การศึกษาของรัฐ หรือเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า</p>	<p>ไม่สามารถนับชั่วโมง CPD ในกิจกรรมประเภทนี้ได้</p>	<p>นับชั่วโมง CPD ได้วุฒิตะ 3 ชั่วโมงในปีที่ผ่านการศึกษา</p>
 <p>8) การผ่านการทดสอบตามที่สภาวิชาชีพบัญชีประกาศกำหนด</p>	<p>นับชั่วโมง CPD ได้ตามที่สภาวิชาชีพบัญชีประกาศกำหนด</p>	<p>นับชั่วโมง CPD ได้ตามที่สภาวิชาชีพบัญชีประกาศกำหนด</p>
 <p>9) พัฒนาความรู้ประเภทอื่น ๆ ตามที่สภาวิชาชีพบัญชีประกาศกำหนด</p>	<p>นับชั่วโมง CPD ได้ตามที่สภาวิชาชีพบัญชีประกาศกำหนด</p>	<p>นับชั่วโมง CPD ได้ตามที่สภาวิชาชีพบัญชีประกาศกำหนด</p>

ประเภทกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง แบบที่ไม่เป็นทางการ (Non-Verifiable CPD)

- 01 การเข้าร่วมอบรมหรือสัมมนาความรู้ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหรือวิชาชีพ สามารถนับชั่วโมง CPD ได้ตามจำนวนชั่วโมงการเข้าอบรมหรือสัมมนาจริง
- 02 การรับฟังข่าวสารทางด้านวิชาการหรือวิชาชีพ ผ่านสื่อต่าง ๆ สามารถนับชั่วโมง CPD ได้ตามจริง แต่ไม่เกิน 2 ชั่วโมงต่อครั้ง
- 03 การอ่านวารสารวิชาการหรือบทความต่าง ๆ สามารถนับชั่วโมง CPD ได้ตามจริงแต่ไม่เกิน 2 ชั่วโมงต่อหนึ่งหัวข้อ

04

การเข้าร่วมประชุมหรืออภิปรายกลุ่ม สามารถนับชั่วโมง CPD ได้ตามจริง

05

การศึกษาดูงานหรือเยี่ยมชมการดำเนินงานของกิจการหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ สามารถนับชั่วโมง CPD ได้ 3 ชั่วโมงต่อครั้ง

06

วิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ช่วยบรรยาย ที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องนั้น การนับชั่วโมง CPD แบ่งเป็น 2 ช่วงเวลา

- ๑ ช่วงเวลาการบรรยาย นับได้ตามชั่วโมงการบรรยายจริง
- ๒ ช่วงเวลาการเตรียมตัวเพื่อจัดเตรียมสื่อการสอนหรือการบรรยาย นับได้ 2 เท่าของชั่วโมงการบรรยายจริง

07

การสัมภาษณ์หรือสอบถามเพื่อประโยชน์ทางวิชาการหรือวิชาชีพ สามารถนับชั่วโมง CPD ได้ตามจริง แต่ไม่เกิน 2 ชั่วโมงต่อครั้ง

08

การเขียนวารสารวิชาการหรือบทความต่าง ๆ เผยแพร่แก่สาธารณชน สามารถนับชั่วโมง CPD ได้ตามจริง แต่ไม่เกิน 3 ชั่วโมงต่อเรื่อง

09

กิจกรรมอื่น ๆ เพื่อการเรียนรู้ และพัฒนาการประกอบวิชาชีพ สามารถนับชั่วโมง CPD ได้ตามจริง

สำหรับการยื่นชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพนั้น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้ทำบัญชีสามารถยื่นชั่วโมงได้ที่เว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชี www.tfac.or.th > เข้าสู่บริการออนไลน์ เลือกหัวข้อ “แจ้งพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง CPD ผู้สอบบัญชี/ผู้ทำบัญชี” จากนั้นสามารถ Login เข้าสู่ระบบ และกรอกข้อมูลได้เลย **ขออย่าว่า!!** ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจะต้องยื่นชั่วโมง CPD ภายในวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปี สำหรับผู้ทำบัญชีต้องยื่นภายในวันที่ 30 มกราคม ของปีถัดไป

สุดท้ายนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีจะมีความเข้าใจในหลักเกณฑ์การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพมากยิ่งขึ้น และสามารถนำข้อมูลนี้ มาใช้ประเมินตนเองได้ว่าระหว่างปีมีการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพในด้านใดไปบ้างแล้ว สามารถนับชั่วโมง CPD ได้กี่ชั่วโมง เพื่อที่จะได้วางแผนพัฒนาความรู้ให้ครบถ้วนตามที่กำหนด และดำรงไว้ซึ่งความเป็นมืออาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ทั้งนี้ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ หรือการใช้งานระบบ CPD Online สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.tfac.or.th หรือหมายเลข 02 685 2500 แล้วพบกันใหม่กับสาระดี ๆ ด้านการพัฒนาระบบวิชาชีพบัญชีในโอกาสต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการ เข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมประชุมสัมมนาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565
- ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการ เข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมประชุมสัมมนาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2563
- ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการ เข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วมประชุมสัมมนาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พ.ศ. 2559
- ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่ 8/2565 เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดการอบรมหรือการประชุมสัมมนาประเภทการเรียนการสอนออนไลน์ (Online Learning) สำหรับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้ทำบัญชี
- ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่ 94/2560 เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี
- ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่ 96/2560 เรื่อง หลักเกณฑ์การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพที่เป็นทางการประเภทการศึกษาด้วยตนเองสำหรับผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่ 97/2560 เรื่อง หลักเกณฑ์การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพที่เป็นทางการประเภทการศึกษาด้วยตนเองสำหรับผู้ทำบัญชี
- ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่ 74/2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพที่ไม่เป็นทางการ
- ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559
- ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557

โดย นางปรินดา ยี่ชวล

- Director, PwC Thailand
- คณะทำงานศูนย์ความรู้
ด้านการสอบบัญชีในธุรกิจ
ที่มีระบบ IT ที่ซับซ้อน
ในคณะกรรมการ
วิชาชีพบัญชีด้านการสอบบัญชี
สภาวิชาชีพบัญชี

การตรวจสอบที่ใช้เทคโนโลยี: ปลดล็อกการตรวจสอบแบบเดิม

ยินดีต้อนรับสู่โลกใหม่ของการตรวจสอบ โลกที่ลูกค้าในหลายฝ่ายไม่ว่าจะเป็นประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน และทีมงานมีความเข้าใจในธุรกิจเป็นอย่างดีและมุ่งเน้นการปรับปรุงคุณภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของบริษัทอย่างต่อเนื่อง ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ผู้สอบบัญชี) จึงต้องปรับเปลี่ยนการตรวจสอบโดยใช้เทคโนโลยีมาผสมผสานกับความสามารถของผู้สอบบัญชีได้อย่างลงตัวเพื่อช่วยส่งเสริมคุณภาพงานตรวจสอบที่ยอดเยี่ยม ประหยัดเวลา และให้ข้อมูลเชิงลึกที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นแก่ลูกค้า ข้อมูลดังกล่าวจึงเปรียบเสมือนขุมทรัพย์อันทรงพลังที่สร้างได้ด้วยมือของผู้สอบบัญชี การนำข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์ก็เป็นอีกหนึ่งความท้าทายที่ผู้สอบบัญชีต้องพบเจอเนื่องจากทุกบริษัทไม่ว่าจะมีขนาดเท่าใดก็ตามมักจะเต็มไปด้วยข้อมูลและทำให้ในหลายครั้งผู้สอบบัญชีไม่รู้ว่าจะต้องจัดการกับข้อมูลที่กระจัดกระจายอยู่อย่างเงิบ ๆ ในระบบที่แตกต่างกันอย่างไร ซึ่งข้อมูลดังกล่าวมักไม่ได้ใช้งานกว่าจะถูกดึงไปตรวจสอบ แต่ถ้าผู้สอบบัญชีเปลี่ยนข้อมูลที่มากมายเหล่านี้ให้เป็นข้อมูลเชิงลึกที่มีความหมายและสื่อสารให้ทราบถึงคุณค่าของข้อมูลจะส่งผลให้ผู้สอบบัญชีสามารถใช้ข้อมูลเหล่านั้นเพื่อการตัดสินใจที่ดีขึ้น และเพิ่มมูลค่าแก่ลูกค้ามากยิ่งขึ้น

เครื่องมือทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาไปสู่การตรวจสอบที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลกำลังเปลี่ยนแปลงวิธีการตรวจสอบทั้งในระดับรายการไล่ไปจนถึงระดับบัญชีแยกประเภททั่วไป ผู้สอบบัญชีอย่างเรา ๆ มีเครื่องมือใหม่ในการดึงข้อมูลและแสดงภาพข้อมูล ซึ่งช่วยให้เราสามารถเจาะลึกชุดข้อมูลที่แตกต่างจากในอดีตและครอบคลุมมากขึ้น และทำให้วิเคราะห์ข้อมูลที่ซับซ้อนได้มากยิ่งขึ้น แหล่งข้อมูลเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องเป็นตัวเลข ดังนั้น ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดจะนำไปสู่ความเข้าใจที่ดีขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งลูกค้าและผู้สอบบัญชีเอง แม้ว่าเทคโนโลยีที่ใหม่กว่าอาจถูกนำมาใช้เพื่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่กระบวนการตรวจสอบหลายอย่างไม่เปลี่ยนแปลงไปจากสิ่งที่ผู้สอบบัญชีปฏิบัติมาในหลายยุคหลายสมัย

ในปัจจุบันนี้ ผู้สอบบัญชีมีเครื่องมือที่หลากหลายซึ่งสามารถนำไปใช้เพื่อช่วยในงานตรวจสอบให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังเช่น

Artificial Intelligence (AI)

แม้ว่าจะอยู่ในช่วงเริ่มต้นการตรวจสอบที่นำ AI มาใช้จะช่วยทำให้กระบวนการตรวจสอบดีขึ้น เนื่องจากผู้สอบบัญชีสามารถใช้ AI ในการระบุรูปแบบและความผิดปกติของข้อมูลจำนวนมากได้ AI จะรับรู้และจดจำปัญหาที่ระบุได้ จากนั้นจึงเรียนรู้จากประสบการณ์และนำการเรียนรู้ไปใช้กับชุดข้อมูลถัดไป

Robotic Process Automation (RPA)

ผู้สอบบัญชีสามารถใช้ RPA เพื่อทำงานประเภทที่ต้องทำซ้ำ ๆ ได้โดยอัตโนมัติ เช่น การคัดลอกและวางข้อมูลระหว่าง Application หรือการกระทบยอดและการอ้างอิงข้อมูลระหว่างกัน (Cross Reference) RPA จึงมีส่วนช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพ และขยายขอบเขตให้ครอบคลุมถึงความเสี่ยงหลาย ๆ ด้าน

Blockchain

Blockchain สามารถช่วยลูกค้าของเราในการปรับปรุงกระบวนการ เพิ่มความโปร่งใส และสร้างวิธีการใหม่ในการทำงาน นอกจากนี้ Blockchain จะช่วยให้ผู้สอบบัญชีสามารถตรวจสอบทุกรายการซึ่งจะแทนที่การสุ่มตัวอย่าง คุณลักษณะดังกล่าวสามารถช่วยในการปรับปรุงการตรวจสอบข้อสงสัยเกี่ยวกับการทุจริต เนื่องจากระบบแบบเรียลไทม์สามารถตอบสนองและตรวจสอบความผิดปกติได้ทันทีเมื่อได้รับข้อมูลเข้าไป

Drones

การใช้ Drones ในการตรวจสอบช่วยสร้างประโยชน์ให้กับงานของผู้สอบบัญชีด้วย ตัวอย่างเช่น เราใช้ Drones ในการตรวจนับสินค้าคงเหลือเพื่อช่วยผู้สอบบัญชีไม่ต้องเดินทางไปในสถานที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะ สถานที่ที่อาจมีอันตรายหรือมีความยากลำบากในการเข้าถึง เช่น การใช้กับลูกค้าในอุตสาหกรรมเหมืองแร่ที่ครอบคลุมพื้นที่หลายตารางกิโลเมตรซึ่งผู้สอบบัญชีอาจจำเป็นต้องประเมินสถานะทางกายภาพ นอกจากนี้ Drones สามารถใช้ทำแผนที่พื้นที่ ทำรายงาน ติดตามความคืบหน้าของงานได้อย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องเดินทางไปที่เหมือง ดังนั้น Drones จึงเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในเรื่องการประหยัดเวลาและการหลีกเลี่ยงอันตราย ซึ่งทำให้ Drones เป็นแพลตฟอร์มใหม่ที่สำคัญสำหรับการรวบรวมข้อมูลอีกด้วย

ผู้สอบบัญชีในยุคแห่งการตรวจสอบที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล

นอกจากการนำเครื่องมือทางเทคโนโลยีมาใช้ ผู้สอบบัญชีตระหนักดีว่าทรัพยากรบุคคลซึ่งหมายถึงตัวผู้สอบบัญชีเองมีความสำคัญอย่างมาก เพราะถ้าหากไม่มีคนที่สามารถใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ได้ก็จะไม่สามารถตีความผลลัพธ์หรือข้อมูลได้ รวมทั้งไม่สามารถสร้างข้อมูลเชิงลึกที่จะนำมาช่วยในการปรับแต่งวิธีการตรวจสอบ และใช้วิจารณ์ญาณได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น ผู้สอบบัญชีจำเป็นต้องเพิ่มทักษะทั้งในส่วนการ Up-skilling และ Re-skilling อย่างต่อเนื่อง

“มาเตรียมความพร้อมไปด้วยกันนะคะ”

ข้อมูลอ้างอิง :

'Technology Enabled Audit' PwC Switzerland

(<https://www.pwc.ch/en/services/assurance/technology-enabled-audit.html>)

โดย นายสมชาย จิตโณวาท

คณะทำงานศูนย์พัฒนาและส่งเสริมคุณภาพสำนักงานสอบบัญชี
ในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการสอบบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี

ความท้าทายของสำนักงานสอบบัญชีและผู้สอบบัญชีในการปฏิบัติ ตามมาตรฐานฉบับใหม่ ISQM

มาตรฐานใหม่สำหรับการบริหารคุณภาพที่ออกมาเพื่อให้สำนักงานสอบบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ผู้สอบบัญชี) ถือปฏิบัติ โดยจะมีผลบังคับใช้ในประเทศไทยตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2566 ถือเป็นความท้าทายใหม่ของสำนักงานสอบบัญชีและผู้สอบบัญชีในการดำเนินการขับเคลื่อนคุณภาพของการสอบบัญชีให้ดียิ่งขึ้นหน่วยงานกำกับดูแลในหลาย ๆ ประเทศ มีแนวทางเดียวกันที่จะเปลี่ยนแปลง “การควบคุม” ด้านคุณภาพไปสู่ “การบริหาร” ด้านคุณภาพ เช่น

คณะกรรมการมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ (IAASB)

ในเดือนธันวาคม 2563 ได้ออกมาตรฐานการบริหารคุณภาพ จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ มาตรฐานการบริหารคุณภาพระหว่างประเทศ ฉบับที่ 1 (ISQM1) มาตรฐานการบริหารคุณภาพระหว่างประเทศ ฉบับที่ 2 (ISQM2) และมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ รหัส 220 (ฉบับปรับปรุง) (ISA 220 (Revised))

Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB)

ในเดือนธันวาคม 2562 PCAOB ได้เผยแพร่แนวคิดการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานสำหรับการสอบบัญชีของบริษัทมหาชนจำกัดในประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีลักษณะคล้ายกับข้อกำหนดใหม่ที่กำหนดโดย IAASB

คณะกรรมการมาตรฐานการตรวจสอบของ AICPA (ASB)

ได้ออก Exposure draft เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างมาตรฐานที่กล่าวถึงการบริหารคุณภาพ จำนวน 3 ฉบับ ซึ่งร่างมาตรฐานเหล่านี้มีลักษณะคล้ายกับมาตรฐานของ IAASB

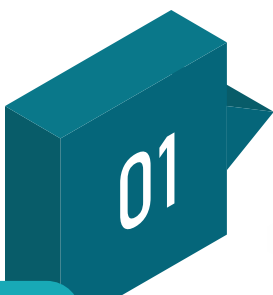
ซึ่งเห็นได้ว่าหน่วยงานกำกับดูแลในหลาย ๆ ประเทศมีความพยายามในการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานให้เป็นไปในทางเดียวกัน และจะทำให้การทำงานของสำนักงานสอบบัญชีระดับประเทศและระดับโลกมีความง่ายขึ้น เนื่องจากความแตกต่างของมาตรฐานในแต่ละหน่วยงานกำกับดูแลลดน้อยลง

การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานในครั้งนี้ถือเป็นเรื่องที่น่าตื่นเต้น เพราะเป็นโอกาสที่ดีสำหรับสำนักงานสอบบัญชีและผู้สอบบัญชีที่จะพัฒนาคุณภาพการทำงานด้านการสอบบัญชีอย่างแท้จริงและต่อเนื่อง รวมทั้งทำให้การปฏิบัติงานสอบบัญชีเป็นมืออาชีพมากยิ่งขึ้น แม้จะมีความท้าทายอยู่บ้าง

ความท้าทายอย่างหนึ่งที่น่าสนใจ คือ การทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดในสำนักงานสอบบัญชีเข้าใจ เห็นถึงความสำคัญ และมีเป้าหมายเดียวกันที่จะปฏิบัติตามมาตรฐานฉบับใหม่และทำงานร่วมกันได้ เพราะสำนักงานสอบบัญชีมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวนมาก เช่น ผู้บริหารของสำนักงานสอบบัญชี ผู้สอบบัญชี ตลอดจนพนักงานฝ่ายต่าง ๆ ที่ทำงานร่วมกันในสำนักงานสอบบัญชี หากทุกคนในสำนักงานสอบบัญชีเข้าใจ เห็นถึงความสำคัญ และร่วมมือกัน จะทำให้สำนักงานสอบบัญชีมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และได้รับการยอมรับจากหน่วยงานกำกับดูแล ลูกค้า และผู้ใช้งบการเงินเพิ่มมากขึ้น

สรุปสาระสำคัญอย่างกว้าง ๆ เกี่ยวกับมาตรฐานของ IAASB

ปรับเปลี่ยนจากการควบคุมคุณภาพตามนโยบายเป็นการบริหารคุณภาพตามความเสี่ยง โดย ISQM1 กำหนดให้สำนักงานสอบบัญชีต้องกำหนดวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพ (ผลลัพธ์ที่ต้องการบรรลุ) ระบุและประเมินความเสี่ยงด้านคุณภาพ (การกระทำหรือการไม่กระทำที่จะส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพ) และออกแบบการตอบสนองความเสี่ยง (ตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ได้ประเมินไว้) โดยสำนักงานขนาดใหญ่และสำนักงานขนาดเล็กจะมีความเสี่ยงที่แตกต่างกันไปตามบริบทของสำนักงาน รวมทั้งสำนักงานสอบบัญชีต้องมีการติดตามผลและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นสำนักงานสอบบัญชีจะสามารถวิเคราะห์สาเหตุเพื่อหาข้อบกพร่องในระบบการบริหารคุณภาพของสำนักงานและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ปรับปรุงมาตรฐานให้ทันกับนวัตกรรมที่เกิดขึ้นในวิชาชีพ โดยจากเดิมมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ (ISQC1) กล่าวถึงองค์ประกอบ “ทรัพยากรบุคคล” เท่านั้น แต่มาตรฐานการบริหารคุณภาพ (ISQM1) ได้ขยายองค์ประกอบทรัพยากรกว้างมากขึ้น ซึ่งประกอบด้วย ทรัพยากรบุคคล (Human Resource) ทรัพยากรทางเทคโนโลยี (Technological Resource) และทรัพยากรทางปัญญา (Intellectual Resource)

ให้ความสำคัญกับความถูกต้องของสารสนเทศและการสื่อสารที่สำนักงานสอบบัญชีใช้ในระบบการบริหารคุณภาพอย่างเข้มงวดมากขึ้น

ที่สำคัญที่สุด คือ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ (Responsibility) และความรับผิดชอบ (Accountability) ของผู้นำ (Leadership) เกี่ยวกับการบริหารคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชี และการประเมินประสิทธิภาพประจำปี

นอกจากนี้ IAASB ได้เล็งเห็นถึงความแตกต่างของอุปสรรคในการปฏิบัติตามมาตรฐานฉบับเดิมระหว่างสำนักงานขนาดเล็กและสำนักงานขนาดใหญ่ เช่น สำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กอาจประสบปัญหาเรื่องทรัพยากรมีจำนวนจำกัด ทำให้การดำเนินการตามมาตรฐานอาจเป็นไปได้ยาก โดยต้องขอความร่วมมือจากสำนักงานพันธมิตร ไม่เหมือนกับสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ที่มีจำนวนทรัพยากรมากกว่าสามารถดำเนินการด้วยตัวเองได้ แต่ในทางกลับกันลูกค้าของสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็กจะมีความซับซ้อนน้อยกว่าสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ จึงทำให้การจัดทำเอกสารหลักฐานได้ง่ายกว่า IAASB จึงได้มีการปรับมาตรฐานใหม่ให้มีลักษณะที่เป็น **Scalability** คือสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะและสถานการณ์ของสำนักงานสอบบัญชีและของงานที่ให้บริการโดยสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งถือเป็นความท้าทายในการนำมาตรฐานไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละสำนักงานสอบบัญชีให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การพัฒนาระบบ “การควบคุมคุณภาพ” ไปสู่ระบบ “การบริหารคุณภาพ” สำหรับสำนักงานสอบบัญชีที่มีระบบการควบคุมคุณภาพตามมาตรฐานฉบับเดิมอยู่แล้วนั้น อาจเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพ ระบุและประเมินความเสี่ยงด้านคุณภาพ และการออกแบบและตอบสนองความเสี่ยงที่ได้ประเมินไว้ โดยในการออกแบบและตอบสนองความเสี่ยง สำนักงานสอบบัญชีสามารถปรับใช้นโยบายและวิธีปฏิบัติที่มีอยู่เดิมให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ได้ประเมินไว้และเพิ่มนโยบายและวิธีปฏิบัติเพื่อตอบสนองความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่ให้ครบถ้วน

สำนักงานสอบบัญชีบางแห่งอาจมองว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานใหม่เป็นเรื่องที่ยากและเป็นภาระในการปฏิบัติ แต่ถ้าเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับแล้วก็ถือว่าคุ้มค่า เพราะหากนำมาตรฐานฉบับนี้ไปปฏิบัติตามจะส่งผลให้การสอบบัญชีมีคุณภาพมากขึ้น รวมทั้งช่วยเพิ่มคุณค่าและความน่าเชื่อถือให้กับงานของผู้สอบบัญชีต่อผู้ใช้งบการเงินมากยิ่งขึ้นนำไปสู่การพัฒนาและยกระดับวิชาชีพบัญชีต่อไป

โดย นางสนกนา ศักดิ์สุรยกาม
 คณะทำงานโครงการวางแผนทางการเงินจัดทำเอกสาร
 การกำหนดราคาโอน (Transfer Pricing
 Documentation)

APA หมายถึง

ประกาศฯ อธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 407) ได้กำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันและมีธุรกรรมที่ถูกควบคุม มีหน้าที่ยื่นเอกสารหรือหลักฐานแสดงข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวิเคราะห์ข้อกำหนดของธุรกรรมระหว่างบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันตามที่เจ้าพนักงานประเมินโดยอนุมัติอธิบดีมีหนังสือแจ้งให้นำส่งนั้น

ในข้อ 3 (2) ของประกาศฯ ฉบับดังกล่าวได้ยกเว้นให้ผู้มีหน้าที่ยื่นเอกสารหรือหลักฐานไม่ต้องยื่นเอกสารหรือหลักฐานแสดงข้อมูลตามประกาศฉบับนี้ หากผู้มีหน้าที่ยื่นเอกสารหรือหลักฐานได้ร้องขอให้จัดทำข้อตกลงการกำหนดราคาล่วงหน้าตามสัญญาหรือข้อผูกพันว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อน และเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยหรือสำนักงานการค้าและเศรษฐกิจไทยได้มีการจัดทำข้อตกลงดังกล่าวกับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของต่างประเทศหรือสำนักงานเศรษฐกิจและการค้าของต่างประเทศตามที่มีหน้าที่ยื่นเอกสารหรือหลักฐานร้องขอแล้ว ทั้งนี้ เฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมที่ถูกควบคุมที่อยู่ภายใต้ข้อตกลงการกำหนดราคาล่วงหน้าดังกล่าวที่ยังมีผลบังคับใช้อยู่สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีตามกำหนดเวลาของข้อตกลงนั้น

หลายท่านอาจยังไม่ทราบว่า ข้อตกลงการกำหนดราคาล่วงหน้าตามสัญญาหรือข้อผูกพันว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อน หมายถึงอะไรและมีขั้นตอนที่ก่อให้เกิดขึ้นได้อย่างไรนั้น จึงขออธิบายง่าย ๆ ดังนี้

ข้อตกลงการกำหนดราคาล่วงหน้า (Advanced Pricing Arrangement : APA) หมายถึง การตกลงในเรื่องการกำหนดราคาโอนสำหรับธุรกรรมของกิจการในกลุ่มเดียวกันเป็นการล่วงหน้าภายใต้วิธีการ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่เหมาะสม สำหรับช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง เพื่อให้มองภาพได้เข้าใจง่ายขึ้น จึงยกตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่าง บริษัท A จดทะเบียนตั้งอยู่ในประเทศ M
 บริษัท B จดทะเบียนตั้งอยู่ในประเทศ E
 บริษัท A เป็นบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันกับบริษัท B (บริษัท A ถือหุ้นร้อยละ 75 ในบริษัท B)
 บริษัท A ประกอบกิจการผลิตสินค้า และจำหน่ายสินค้าทั้งหมดให้แก่บริษัท B

ในรอบระยะเวลาบัญชี 20XX บริษัท B ซื้อสินค้าจากบริษัท A เข้ามาจำหน่ายในประเทศ และมีผลประกอบการขาดทุนสุทธิ กรมสรรพากรในประเทศ E ได้เรียกตรวจสอบบริษัท B และแจ้งผลการตรวจสอบว่ามีประเด็นการกำหนดราคาผลตอบแทนต่างไปจากที่ควรจะกำหนดหากบริษัท B ได้ดำเนินการโดยอิสระ สรรพากรจึงประเมินกำไรสุทธิของบริษัท B เพิ่มขึ้น จากเดิมที่มีผลประกอบการขาดทุนสุทธิ เป็น บริษัท B มีกำไรสุทธิ 100 ล้านบาท และคำนวณเรียกเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลบริษัท B เป็นจำนวนเงิน 20 ล้านบาท เนื่องจากประเทศ M และ ประเทศ E มีข้อตกลงอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างกัน ดังนั้น กรมสรรพากรประเทศ E ประเมินภาษี บริษัท B เพิ่มเติมจึงก่อให้เกิดภาษีซ้อนขึ้น กล่าวคือ กำไรส่วนที่สรรพากรประเทศ E ประเมินเพิ่มขึ้น จำนวน 100 ล้านบาทนั้น บริษัท A ในประเทศ M ได้แสดงกำไรส่วนนี้และเสียภาษี ไปแล้วในประเทศ M

ดังนั้น เพื่อเป็นการขจัดภาษีซ้อนที่เกิดขึ้นในส่วนนี้และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต บริษัท A จึงทำหนังสือขอจัดทำข้อตกลงการกำหนดราคาล่วงหน้า (APA) ยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศ M และบริษัท B ก็ทำหนังสือขอจัดทำข้อตกลงการกำหนดราคาล่วงหน้า (APA) ยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ ประเทศ E โดยมีวัตถุประสงค์ขอให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของทั้ง 2 ประเทศกำหนดเวลา และขั้นตอนการเจรจาเพื่อขจัดภาษีซ้อนที่เกิดขึ้นและที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งเกิดจากการเสียภาษีซ้ำซ้อนกัน ซึ่งผลการเจรจาของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจทั้ง 2 ประเทศจะมีข้อสรุปว่าบริษัท A และ บริษัท B ควรจะกำหนดราคาล่วงหน้า จากการขายสินค้าและมีผลกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีในอนาคต 3-5 ปี ข้างหน้าของบริษัท A และ บริษัท B เป็นจำนวนเท่าไร ซึ่งการเจรจาอาจจะครอบคลุมถึงปีภาษีใดบ้าง ก็ขึ้นอยู่กับผลการเจรจา ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของแต่ละประเทศจะแจ้งผลการเจรจาให้บริษัทที่ยื่นคำขอฯ ที่อยู่ในประเทศของตนทราบเป็นหนังสือ

การขอจัดทำข้อตกลงการกำหนดราคาเป็นการล่วงหน้าในประเทศไทย กำหนดให้เป็นแบบทวิภาคี (Bilateral APA) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้การกำหนดราคาโอนสำหรับธุรกรรมของกิจการในกลุ่มเดียวกันสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามประมวลรัษฎากร
2. เพื่อป้องกันและขจัดปัญหาการระงับภาษีซ้อนตามความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยกับประเทศคู่สัญญา
3. เพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีอากร
4. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างผู้เสียภาษีและหน่วยจัดเก็บภาษี
5. เพื่อให้ผู้เสียภาษีสามารถประมาณการภาระภาษีได้

วิธีการและรายละเอียดการยื่นคำขอจัดทำข้อตกลงการกำหนดราคาเป็นการล่วงหน้า : APA สามารถอ่านศึกษาได้ที่ <https://shorturl.asia/FZo8r> คู่มือผู้เสียภาษีในการจัดทำข้อตกลงการกำหนดราคาเป็นการล่วงหน้า (Advanced Pricing Arrangement : APA) ทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กัน ตามมาตรา 71 ทวิ วรรค 2 (2)

โดย นางสุรณี ทิวการพรรณราย
กรรมการในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชี
ด้านการบัญชีภาษีอากร
สภาวิชาชีพบัญชี

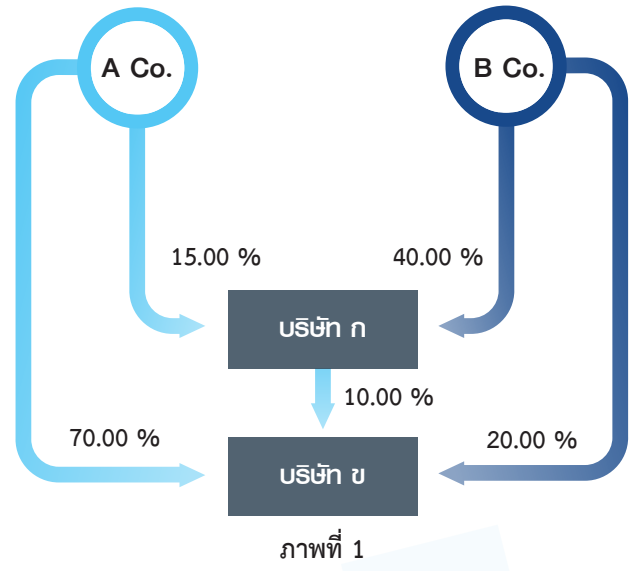

ตอนนี้สำหรับผู้ทำบัญชีคงไม่มีใครไม่รู้จัก Transfer Pricing กันแล้ว ต้องถือเป็นเรื่อง Hot มาก ๆ แก่ผู้ทำบัญชีที่ดูแลบริษัทที่มีรายได้ตั้งแต่ 200 ล้านบาทขึ้นไป สิ่งสำคัญของกฎหมาย Transfer Pricing คือ ต้องทราบชัดเจนว่า บริษัทไหนบ้างที่มีความสัมพันธ์กันกับบริษัทที่ผู้ทำบัญชีดูแลอยู่ ทั้งนี้เพื่อให้การจัดทำข้อมูลธุรกรรมระหว่างกันครบถ้วน ทั้งการจัดทำ Disclosure Form และการแสดงข้อมูลใน Local File ทั้งนี้ตามมาตรา 71 ทวิ วรรคสอง แห่งประมวลรัษฎากร กำหนดให้มีคำนิยามของ “บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กัน” หมายความว่า บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตั้งแต่สองนิติบุคคลขึ้นไปที่มีความสัมพันธ์กันในลักษณะ ดังต่อไปนี้

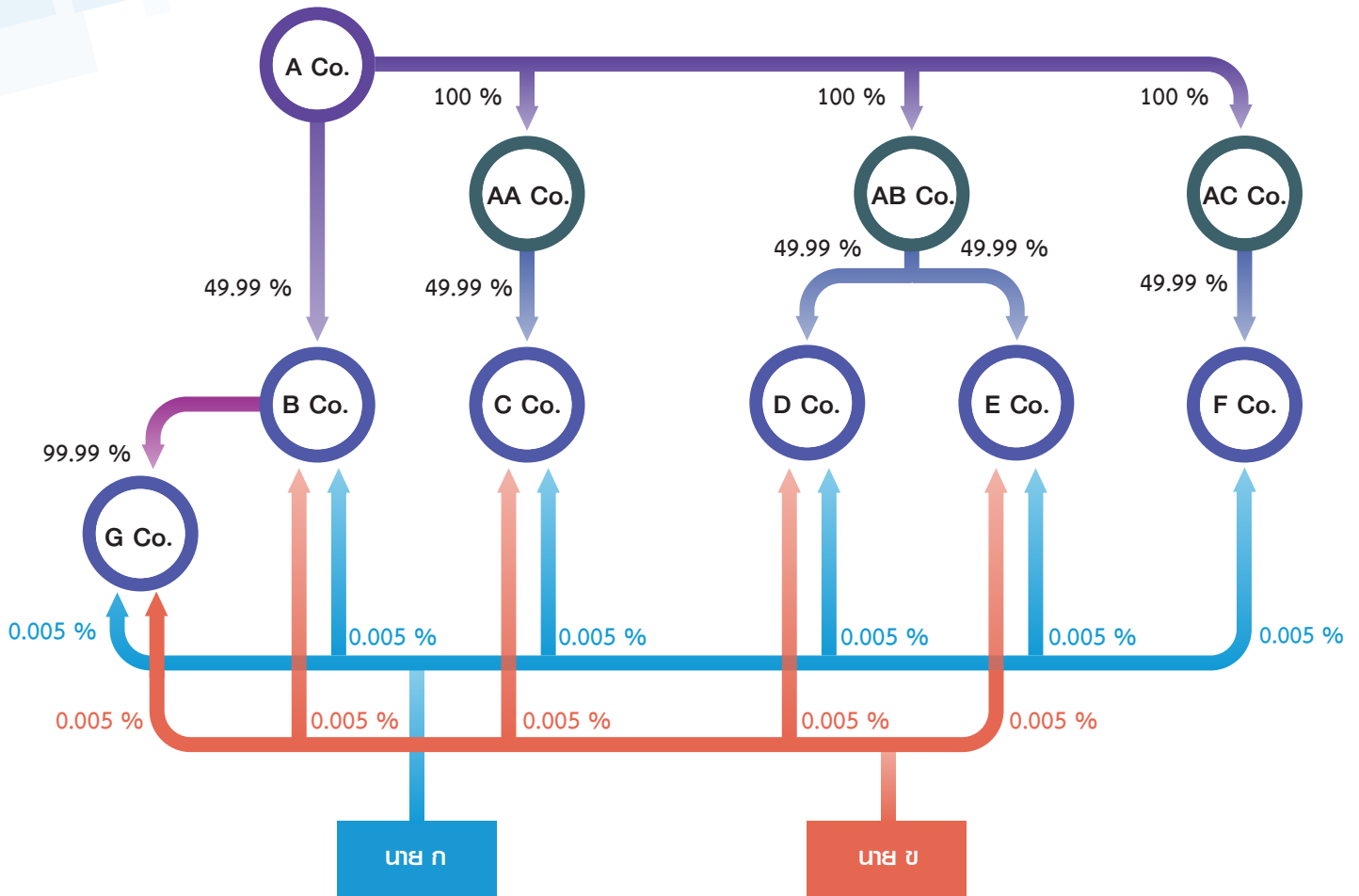
- (1) นิติบุคคลหนึ่งถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนในอีกนิติบุคคลหนึ่งไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของทุนทั้งหมด
- (2) ผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนในนิติบุคคลหนึ่งไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของทุนทั้งหมด ถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนในอีกนิติบุคคลหนึ่งไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของทุนทั้งหมด หรือ
- (3) นิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันในด้านทุน การจัดการ หรือการควบคุมในลักษณะที่นิติบุคคลหนึ่งไม่อาจดำเนินการโดยอิสระจากอีกนิติบุคคลหนึ่งตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

จะเห็นได้ว่าความหมายของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันนั้นมีอยู่ด้วยกัน 3 รูปแบบตาม (1) – (3) สำหรับ (1) จะเป็นรูปแบบที่เราเข้าใจโดยทั่วกัน ตรงไปตรงมาตามเนื้อความที่กฎหมายระบุ และสำหรับ (3) นั้นยังต้องรอการกำหนดโดยกฎกระทรวง แต่สำหรับ (2) ตามเนื้อความแล้ว ผู้ทำบัญชีอาจจะต้องทำความเข้าใจเพิ่มเติม จากการรับฟังการชี้แจงของกรมสรรพากรได้ระบุว่า ให้เติมคำว่ากลุ่มลงไปข้างหน้าผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วน ดังนั้นเพื่อให้เข้าใจมากยิ่งขึ้นจะขอยกตัวอย่างเป็นภาพเพื่อให้เห็นว่า มีรูปแบบหรือลักษณะอย่างไร ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

- ตามภาพที่ 1
1. พิจารณาบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันตาม (1) มีเฉพาะ A Co. ที่มีความสัมพันธ์กับบริษัท ข เนื่องจากถือหุ้นเกิน ร้อยละ 50 นอกจากนั้นไม่มีความสัมพันธ์กันเนื่องจากถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม น้อยกว่าร้อยละ 50
 2. พิจารณาบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันตาม (2) จะมีบริษัท ก และบริษัท ข เป็นบริษัทที่มีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากมีกลุ่มผู้ถือหุ้นเดียวกัน ถือหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 (A Co. และ B Co. ถือหุ้นในบริษัท ก รวมกันร้อยละ 55 และถือหุ้นในบริษัท ข ทั้งทางตรงและทางอ้อมรวมกันร้อยละ 95.5)

ลองมาดูตัวอย่างที่มีความซับซ้อนมากขึ้นไปอีก เพื่อชักซ้อมให้เห็นภาพมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 2

ตามภาพที่ 2

1. พิจารณาบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันตาม (1) จะประกอบไปด้วย
 - 1.1) A Co., AA Co., AB Co. และ AC Co. เป็นบริษัทที่มีความสัมพันธ์กัน โดย A Co. ถือหุ้นร้อยละ 100 ใน AA Co., AB Co. และ AC Co.
 - 1.2) B Co. มีความสัมพันธ์กับ G Co. โดย B Co. ถือหุ้นร้อยละ 99.99 ใน G Co.
2. พิจารณาบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันตาม (2) จะเห็นได้ว่าการถือหุ้นของบริษัทต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อมตามภาพ ไม่ได้เกิดจาก A Co. เท่านั้น ยังประกอบไปด้วย นาย ก และ นาย ข เข้ามาร่วมถือหุ้นด้วย จึงมีกลุ่มผู้ถือหุ้นเดียวกันโดยพิจารณาได้ดังนี้
 - 2.1) บริษัทที่มีความสัมพันธ์กันตาม (2) คือ B Co., C Co., D Co. และ E Co. ที่ถือหุ้นโดยกลุ่มผู้ถือหุ้นเดียวกัน คือ A Co. ที่ถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมร้อยละ 49.99 และ นาย ก กับ นาย ข ถือหุ้นรวมกันร้อยละ 0.01 ทำให้รวมกันได้ร้อยละ 50
 - 2.2) บริษัทที่**ไม่มี**ความสัมพันธ์กันตาม (2)
 - 2.2.1) G Co. ไม่ได้มีความสัมพันธ์กับบริษัทในกลุ่มตามข้อ 2.1 ถึงแม้จะถือหุ้นโดยกลุ่มผู้ถือหุ้นเดียวกัน แต่รวมกันแล้ว น้อยกว่าร้อยละ 50 โดย A Co. ถือหุ้น G Co. ทางอ้อมผ่าน B Co. คิดเป็นร้อยละ 49.985 (99.99*49.99%) นาย ก และ นาย ข ถือหุ้นรวมกันร้อยละ 0.01 รวมกันแล้วได้ร้อยละ 49.995 ซึ่งน้อยกว่าร้อยละ 50
 - 2.2.2) F Co. ไม่ได้มีความสัมพันธ์กับบริษัทในกลุ่มตามข้อ 2.1 เนื่องจากไม่ใช่กลุ่มผู้ถือหุ้นเดียวกัน โดย A Co. ถือหุ้น F Co. ทางอ้อมผ่าน AC Co. ร้อยละ 49.99 และ นาย ก ถือหุ้นร้อยละ 0.005 ไม่ได้มีนาย ข ร่วมด้วย จึงไม่ใช่กลุ่มผู้ถือหุ้นเดียวกัน

จะเห็นได้ว่าความหมายของกลุ่มผู้ถือหุ้นเดียวกันตาม (2) ในทางปฏิบัติแล้วจะมีความซับซ้อนมากขึ้น ผู้ทำบัญชีจะต้องติดตามการถือหุ้นของกลุ่มผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นในบริษัทที่นักบัญชีดูแลรวมกัน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ได้ไปถือหุ้นในบริษัทอื่นรวมกันแล้ว ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 หรือไม่ เพื่อนำมาถือเป็นบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันในการจัดทำ Disclosure Form เพื่อนำส่งให้กับกรมสรรพากร รวมถึงข้อมูลธุรกรรมระหว่างกัน เพื่อแสดงใน Local File ด้วยเช่นกัน

โดย
ฝ่ายวิชาการ สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาประกันภัย (TFRS 17) ได้ประกาศลงราชกิจจานุเบกษาแล้ว

สภาวิชาชีพบัญชี ขออัปเดตข่าวสารความคืบหน้าของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาประกันภัย (TFRS 17) ซึ่งเป็นมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่สำหรับประเทศไทยที่กิจการต้องถือปฏิบัติแทนมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง สัญญาประกันภัย ได้ประกาศลงราชกิจจานุเบกษาแล้ว ซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2568 เป็นต้นไป ทั้งนี้อนุญาตให้นำไปใช้ก่อนวันถือปฏิบัติได้โดยมีหลักการที่สำคัญ คือ ให้กิจการ (ตามบทนำ 6 ของมาตรฐานฯ)

(1) ระบุให้เป็นสัญญาประกันภัยสำหรับสัญญาที่กิจการยอมรับความเสี่ยงด้านการประกันภัยที่มีนัยสำคัญจากคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง (ผู้ถือกรมธรรม์) โดยตกลงจะชดเชยให้แก่ผู้ถือกรมธรรม์หากเหตุการณ์ในอนาคตอันไม่แน่นอนที่เจาะจงไว้ (เหตุการณ์ที่เอาประกันภัย) ส่งผลเสียหายต่อผู้ถือกรมธรรม์

(2) แยกอนุพันธ์แฝง องค์กรประกอบการลงทุนที่ต่างออกไป และภาระที่ต้องปฏิบัติที่ต่างออกไปที่เจาะจงไว้ออกจากสัญญาประกันภัย

(3) แบ่งสัญญาออกเป็นกลุ่มที่กิจการจะรับรู้และวัดมูลค่า

(4) รับรู้และวัดมูลค่ากลุ่มของสัญญาประกันภัยด้วย

(4.1) มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดอนาคตที่ปรับด้วยความเสี่ยงแล้ว (กระแสเงินสดจากการปฏิบัติครบ) ซึ่งผสานข้อมูลที่มีอยู่ทั้งหมดที่สามารถหาได้เกี่ยวกับกระแสเงินสดจากการปฏิบัติครบในแนวทางที่สอดคล้องกับข้อมูลที่สังเกตได้จากตลาด บวก (ถ้ามูลค่าเป็นหนี้สิน) หรือ หัก (ถ้ามูลค่าเป็นสินทรัพย์)

(4.2) จำนวนเงินที่สื่อถึงกำไรหรือการรับรู้ในกลุ่มของสัญญา (กำไรจากการให้บริการตามสัญญา)

(5) รับรู้กำไรจากกลุ่มของสัญญาประกันภัยตลอดระยะเวลาที่กิจการให้ความคุ้มครองประกันภัย และเมื่อกิจการปลดเปลื้องความเสี่ยง ถ้ากลุ่มของสัญญาเป็นหรือกลายเป็นสัญญาที่ทำให้เกิดการขาดทุน กิจการจะรับรู้ผลขาดทุนนั้นทันที

(6) นำเสนอแยกจากกันสำหรับรายได้จากการประกันภัย ค่าใช้จ่ายในการบริการประกันภัย และรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางการเงินจากการประกันภัย

(7) เปิดเผยข้อมูลที่ทำให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินผลกระทบที่สัญญาที่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 17 มีต่อฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานการเงินและกระแสเงินสดของกิจการ ในการนี้ให้กิจการเปิดเผยข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเกี่ยวกับ

- (7.1) จำนวนเงินที่รับรู้ในงบการเงินจากสัญญาประกันภัย
- (7.2) วิจารณ์ญาณที่มีนัยสำคัญและการเปลี่ยนแปลงของวิจารณ์ญาณเหล่านั้นที่ใช้เมื่อนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติ และ
- (7.3) ธรรมชาติและขอบเขตของความเสี่ยงจากสัญญาภายในขอบเขตของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้

และกิจการต้องนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 17 มาถือปฏิบัติกับ

- (1) สัญญาประกันภัย (รวมถึงสัญญาประกันภัยต่อ) ที่กิจการเป็นผู้ออก
- (2) สัญญาประกันภัยต่อที่กิจการถือไว้ และ
- (3) สัญญาลงทุนที่มีลักษณะร่วมรับผลประโยชน์ตามดุลพินิจที่กิจการเป็นผู้ออก โดยกิจการเป็นผู้ออกสัญญาประกันภัยด้วย

ทั้งนี้ กิจการสามารถเลือกทยอยรับรู้ผลกระทบ (เฉพาะผลกระทบเชิงลบ) ต่อหนี้สินจากสัญญาประกันภัยจากการนำ TFRS 17 มาใช้ในครั้งแรกเข้าทำไรสะสมโดยทยอยรับรู้ภายใน 3 ปี อย่างไรก็ตามให้มีการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินในการเลือกใช้ทางเลือกนี้ด้วย

ท่านสามารถศึกษาสรุปสาระสำคัญและมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับดังกล่าวได้จากเว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชี ([oline.me/M9YCP](https://www.oline.me/M9YCP)) และติดตามข่าวสาร/บทความตัวอย่างประกอบความเข้าใจเกี่ยวกับ TFRS 17 ได้จากเว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชี ในระยะต่อไป

• Special Interview •

IT Governance & Risk Management

เพราะอะไรหลักสูตร IT Governance & IT Risk Management ถึงมีความน่าสนใจ?

ในปัจจุบันการดำเนินธุรกิจในยุคดิจิทัลมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน โดยใส่ข้อมูลต่าง ๆ ในการประกอบธุรกิจซึ่งทำให้การดำเนินธุรกิจมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม การใช้เทคโนโลยีทำให้องค์กรเผชิญกับความเสี่ยงที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และเผชิญกับปัจจัยใหม่ ๆ ที่ต้องดูแลและบริหารจัดการในรูปแบบที่แตกต่างไปจากเดิม ดังนั้น การกำกับดูแลและการควบคุมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินธุรกิจในยุคดิจิทัล

TFAC Newsletter ฉบับนี้ สภาวิชาชีพบัญชีได้รับเกียรติจาก **คุณอนุวัฒน์ จงยินดี** คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบรรษัทภิบาล บริษัท พุกกา โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน), กรรมการตรวจสอบและบริหารความเสี่ยง บริษัท โซติวิชั่นอุตสาหกรรม การผลิต จำกัด (มหาชน), คณะอนุกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ และคณะกรรมการด้านการวางระบบบัญชี มาให้คำแนะนำถึงหลักสูตร IT Governance & IT Risk Management (หลักสูตร 2 วัน) ที่สภาวิชาชีพบัญชีมีกำหนดจัดขึ้น ในวันศุกร์ที่ 21 ตุลาคม และวันพุธที่ 26 ตุลาคม 2565 มาฝากท่านผู้อ่านที่สนใจเข้าร่วมอบรมกันค่ะ

IT Governance มีความสำคัญอย่างไร

IT Governance คือ การบริหารจัดการทางด้าน Technology การจัดโครงสร้างขององค์กร ว่าองค์กรควรต้องมี Chief ด้าน IT ด้าน Technology และด้าน Security หรือไม่ บริษัทขนาดใหญ่ มักจะเป็นองค์กรที่มีบริษัทย่อย เราจะต้องจัดการอย่างไรให้กำกับดูแล จัดการความเสี่ยงได้เหมือนกันหรือไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งการจัดการจะต้องเรียนรู้ไปถึงกระบวนการ แนวปฏิบัติต่าง ๆ การ Investment Software ใหม่ ๆ ผมคิดว่าหัวใจสำคัญของเรื่องนี้คือ การสื่อสาร เช่น Incident Management หรือ

คุณอนุวัฒน์ จงยินดี

กรรมการ ในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชี ด้านการวางระบบบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

Incident Report จะต้องมีการรายงานเข้ามาในคณะของ IT Governance เพื่อให้องค์กรมีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมาย และอีกอย่างที่สำคัญ คือ IT Risk Management การประมาณการไปล่วงหน้า สิ่งที่สำคัญ คือ ถ้าเราไม่ประเมินความเสี่ยงต่าง ๆ ล่วงหน้า ถึงสิ่งที่คาดว่าจะเกิด เราจะไม่ได้เตรียมตัว ถ้าเราเตรียมตัวก่อน นั้นหมายความว่า เราพร้อมก่อนคนอื่น จึงเห็นได้ว่าการประมาณการล่วงหน้า คือ หลักสำคัญของ IT Risk Management ครับ

หลักสูตร IT Governance & IT Risk Management น่าสนใจอย่างไร

ผมคิดว่าหลักสูตร IT Governance & IT Risk Management เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ในเรื่องของ Digital เรื่องของ Technology ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นอกจากจะพูดถึงเรื่อง Digital Transformation แล้ว ตอนนี้เรา ยังต้องพูดถึง COVID-19 ด้วย ที่ทำให้กระบวนการเปลี่ยนแปลง อย่างการ Work From Home กระบวนการใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ การใช้ Web Based หรือ Software ต่าง ๆ เร็วมากและใช้มากขึ้น สิ่งที่สำคัญสำหรับหลักสูตรนี้คือ การ Implementation เราจะสอนในเรื่องของหลักการ นำไปสู่กระบวนการ Design จาก Design ไปสู่กระบวนการ Implementation จาก Implementation จะนำไปสู่กระบวนการออกแนวปฏิบัติแล้วก็ติดตาม เพื่อจะกลับมา ทบทวนดูว่าแผนของเราดีเพียงพอหรือไม่ ทั้งเรื่อง IT Governance & IT Risk Management

เนื้อหาหลักสูตรในปีนี้ **แตกต่าง** จากปีที่แล้วอย่างไร ?

“

Case ต่าง ๆ ที่เราจะใส่เข้ามา การ Update พ.ร.บ. 3 เรื่อง ชัดเจนมากขึ้น ตัว พ.ร.บ. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์, พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data Protection Act หรือ PDPA) และพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ผมคิดว่าเป็นมุมที่ชัดเจนและก็เป็นมุมที่เพิ่มขึ้นมาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน สำหรับการอบรมสัมมนาในครั้งนี้นั้น เรามีวิทยากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานจริงมาบรรยาย โดยจะมีการพูดถึงเรื่อง Data Leakage เรื่อง DRT ในการที่เราจะต้องสำรองต่าง ๆ เรื่อง Fintech เรื่อง Blockchain เรื่องเงินตรา CBDC สกุลเงินในรูปแบบดิจิทัลของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งจะทำให้ผู้เข้าร่วมอบรมรอบรู้มากขึ้น เข้าใจมากขึ้น และได้รับประโยชน์สูงสุดแน่นอนครับ

”

สิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วม **อบรมหลักสูตรนี้** ?

“

ผมคิดว่าอันดับที่ 1 คือ Concept หรือหลักการกำกับดูแลที่ทันสมัยตรงกับสถานการณ์ปัจจุบัน และประเมินความเสี่ยงล่วงหน้าได้ เราสามารถที่จะพูดถึง Point พวกนี้ แล้วสร้าง Awareness สร้างตัว IT Governance ให้บริษัทกลับไปเตรียมตัวให้พร้อมรับมือกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อันดับที่ 2 คือ เรื่องของการ Design เรื่องของ Concept ไปสู่กระบวนการ Design ซึ่งจะเกิดการพูดคุยกันใน Class มีการยกตัวอย่าง Case จริง ให้ท่านสามารถนำไปประยุกต์ใช้ อันดับที่ 3 ผมคิดว่าเป็นหัวใจสำคัญ คือ วิทยากรที่มีความรอบรู้ และเป็นผู้ปฏิบัติงานจริง ที่สามารถตอบคำถามของผู้เข้าร่วมอบรม โดยอิงจากประสบการณ์ตรง ที่สำคัญหลักสูตรนี้จะมีการ Discuss ระหว่างวิทยากรกับผู้เข้าเรียน ทำให้เรียนรู้ได้เข้าใจยิ่งขึ้น จากการเรียนรู้นำไปสู่การปฏิบัติ จากการเรียนรู้นำไปสู่การประยุกต์ใช้ครับ

”

หลักสูตรนี้เหมาะสำหรับ**ผู้**เข้าอบรม **กลุ่ม**ใด ?

“

ผมคิดว่าหลักสูตรนี้เหมาะกับทุกคนที่สนใจครับ อาทิ ผู้บริหาร, Chief Technology Officer (CTO), Chief Information Officer (CIO), Internal Audit ที่ต้องประเมินความเสี่ยง, IT Manager, นักบัญชี, ผู้สอบบัญชี หรือ CFO สามารถที่จะเข้ามาเรียนรู้ได้เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องกว้าง มี Case ที่เกิดขึ้นจริง อย่างเช่น เรื่องของ App เรียก Taxi ที่มี Hacker เข้าไป Hack ระบบสั่งให้ Taxi ทุกคันมุ่งไปที่จุด ๆ เดียว ทำให้การจราจรในกรุงมอสโก ประเทศรัสเซีย เกิดการติดขัดอย่างมหาศาล หรือความเสี่ยงจากอุตสาหกรรมทางด้านกรไฟฟ้า อุตสาหกรรมทางด้านน้ำมัน อาจจะโดน Hacker เข้าไป Hack แล้วทำให้หยุดกระบวนการผลิต เรามี Case เกิดขึ้นมาแล้ว หรือบริษัทที่มีความเสี่ยงจากการใช้ Network, Cloud System ต่าง ๆ จุดพวกนี้ครับผมคิดว่าหัวใจของมันคือ การป้องกัน เราจะมาเรียนรู้ว่าจะป้องกันมันอย่างไร จากปัจจัยหรือ Pain Point ที่มันมีอยู่ เราจะเรียนรู้ว่าเราควรที่จะเตรียมตัวอย่างไร จัดองค์ประกอบอย่างไร ที่จะเหมาะสมกับการป้องกันความเสี่ยงพวกนี้ครับ

”

หลักสูตรนี้ เป็นหลักสูตร 2 วัน จัดขึ้นในวันศุกร์ที่ 21 ตุลาคม และวันพุธที่ 26 ตุลาคม 2565 สำหรับผู้ที่สนใจสามารถสมัครเข้าร่วมอบรมได้ที่ <https://accounttraining.tf.ac.or.th/courseDetail.php?Code=CSO22070042> ไม่ว่าท่านจะเป็นผู้บริหารระดับสูง ผู้เชี่ยวชาญทางด้าน IT, ด้านกลยุทธ์ Chief Internal Audit, Chief Security, Chief Technology, CFO หรือ Implementer ที่รับวางระบบ ท่านจะได้มาเรียนรู้เรื่อง Case ด้วยการ Discuss จากวิทยากรที่มากด้วยประสบการณ์ ซึ่งหลักสูตรนี้เรา Design ขึ้นมาใหม่ และจัดอบรมสัมมนาเพียงปีละครั้ง ผมคิดว่าผู้ที่เข้ามาเรียนจะได้เรียนรู้ ได้เข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติ และประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ครับ

Thailand Accounting Case Competition 2022

เวทีความรู้ที่หาไม่ได้ “จากห้องเรียน”

ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี จึงจัดการแข่งขันกรณีศึกษาทางบัญชีระดับประเทศ ครั้งที่ 6 ประจำปี 2565 Thailand Accounting Case Competition 2022 ซึ่งได้รางวัลจากนายกสภาวิชาชีพบัญชี พร้อมเงินรางวัลกว่า 120,000 บาท เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2565 ที่ผ่านมา

ซึ่งการจัดกิจกรรมนี้มุ่งเน้นการพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพให้กับนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาบัญชีและสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยใช้กรณีศึกษาจากสถานการณ์จริงเป็นเครื่องมือในการพัฒนา ซึ่งข้อมูลในกรณีศึกษามีได้สื่อถึงวิธีปฏิบัติที่ดีหรือไม่ดีของหน่วยงานใด ๆ แต่เป็นการเปิดประเด็นเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ปัญหาและการตัดสินใจแก้ไขปัญหาบนพื้นฐานของข้อมูลต่าง ๆ ตามที่ปรากฏในกรณีศึกษาเท่านั้น โดยการแข่งขันในครั้งนี้ได้รับความอนุเคราะห์กรณีศึกษา (Case) จาก บริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน) สภาวิชาชีพบัญชีขอแสดงความยินดีกับผู้ชนะการแข่งขัน ดังนี้

🏆 รางวัลชนะเลิศ	ทีม Reborn จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
🥇 รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1	ทีม Har-Tum Consulting จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
🥈 รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2	ทีม The Apogee จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
🥉 รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 3	ทีม Donno what happened มหาวิทยาลัยรังสิต
🏅 รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 4	ทีม Boss baby consulting มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จากการจัดการแข่งขันดังกล่าว สมาชิกวิชาชีพบัญชีจึงอดไม่ได้ที่จะนำทอล์กโชว์ดีๆ จากน้องๆ ทีม Reborn จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งในทีมมีสมาชิกดังนี้ 1. นางสาวจิตาภา ลิ้มธนาคม (บูเก้) 2. นางสาวกุลนิษฐ์ บุญมัน (ลูกตาล) 3. นายโมกซ์ เลิศศรีมงคล (โมกซ์) 4. นางสาวศิริวรรณ ถนอมสุข (หมวย) มาฝากพีๆ สมาชิกทุกท่านค่ะ

ความรู้สึกที่ชนะการแข่งขัน TACC 2022

น้องโมกซ์ ตอบว่า “จริง ๆ ต้องบอกว่าทุกทีมสิ่งหนึ่งที่มีเหมือนกันคือ เราสามารถหาข้อมูลได้เหมือนกัน แต่สิ่งหนึ่งที่คิดว่าทีมเราน่าจะแตกต่างจากทีมอื่น ๆ คือ ในเรื่องของ การวาง Story Board ว่าวันนี้เราจะ Present แบบไหน เราจะเล่าเรื่องอะไร และเรื่องของเราต้องคิดเสมอว่าต้องเป็นเรื่องที่ทุกคนเข้าใจง่าย เข้าใจ กระชับได้ดีที่สุด เลยคิดว่าน่าจะเป็นจุดแตกต่างของทีมเรา ดังนั้น กลยุทธ์ต่าง ๆ คือ เรื่องการวางเนื้อหา ว่าเราจะวางยังไงให้เข้าไปในใจผู้คนแล้วก็เข้าไปถึงใจคนที่สุดครับ” **น้องโมกซ์ ยังกล่าวเพิ่มอีกว่า** “ตั้งแต่เราคิด Strategy ทุกอย่างเลย ตั้งแต่วางรากฐานวาง Story Line สิ่งหนึ่งที่เราคิดคือ ธีมในวันนี้มีอะไรบ้าง ธีมของงานเป็นอะไร และเราจะทำยังไงให้ธีมนี้มันส่งผลมากกว่าเดิม ดังนั้น กลายเป็นว่าเราพยายามเอา Strategy ทุกอย่างที่เราจัดให้เอามาจับรวมกันแล้วเอามาแนะนำเสนอ เลยเป็นที่มาว่าทำไมวันนี้เราได้มาอยู่จุดนี้กับเพื่อน ๆ ทุกคนพร้อมกัน 4 คนได้ครับ”

น้องลูกตาล ตอบว่า “ดีใจมาก ๆ ค่ะที่ได้รางวัลนี้ จริง ๆ แล้วมันเป็น Case ที่ค่อนข้างกว้างมาก ๆ ดูเหมือนจะเป็น Case บัญชีเพียงอย่างเดียวแต่จริง ๆ แล้ว ไม่ใช่เลยคะ มันมีทั้งบัญชี มีทั้ง Strategy มีทั้งความรู้รอบด้านอื่น ๆ อีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นการวัด KPI หรือ Methodology ต่าง ๆ อะไรที่ไม่เคยถูก Mention ถึงในบัญชี ก็จะมีไฟล์มาที่การแข่งขันนี้ ดังนั้นรู้สึกว่าการ Case ในการแข่งขันครั้งนี้มันให้อะไรเรามาก ๆ รอบด้านมาก ๆ แล้วก็รู้สึกดีใจที่ได้ทำงานกับเพื่อน ๆ ร่วมทีม ระหว่างทางก่อนที่จะมาเป็นผู้ชนะมันมีความหมายกับเรามากเลยคะ ขอขอบคุณทุก ๆ คน แล้วก็ทุก ๆ อย่างที่ทำให้เราได้รางวัลนี้ค่ะ”

มีการเตรียมความพร้อมอย่างไรบ้าง?

น้องโมกซ์ ตอบว่า “ในเรื่องของการเตรียมความพร้อม สิ่งหนึ่งที่จะทำหลัก ๆ คือ ใครเก่งส่วนไหนก็จะทำส่วนนั้นเป็นหลัก อาทิเช่น เพื่อนคนนี้เก่งเรื่องการทำ Slide ก็จะดูแลเรื่อง Slide คนนี้เก่งเรื่องมาตรฐานบัญชีก็จะดูแลเรื่องมาตรฐานบัญชี คนนี้เก่งเรื่อง Finance ก็จะดูแลเรื่อง Finance เพราะฉะนั้นกลายเป็นว่าทุกคนจะมีเรื่องเฉพาะที่ตัวเองเก่ง และก็จะมาถามความเห็นปรึกษาเพื่อน ๆ อีกครั้งหนึ่ง พวกเราจะมีภาระแบ่งหน้าที่หลักของแต่ละคนครับ”

มีเทคนิคในการแข่งขันอย่างไรบ้าง?

ความประทับใจที่มีต่อ การแข่งขัน TACC 2022

น้องลูกตาล ตอบว่า “ความประทับใจอย่างแรกเลย คือ รู้สึกว่าการที่เราอินกับมันมาก ๆ ทำให้เรารู้สึกเก่งขึ้นมาก ๆ ไม่ว่าจะทั้งเรื่องบัญชี หรือเรื่องอื่น ๆ อย่างที่ 2 คือ การได้ทำงานกับเพื่อน ๆ ทั้ง 4 คน ทำงานด้วยกันมาหนักมาก ๆ เราใช้เวลาด้วยกันแทบจะ 24 ชั่วโมงเลย ตื่นขึ้นมาก็คุย ก่อนนอนก็คุย เราคุยกันทุก ๆ วัน ดังนั้น ระหว่างทางตรงนี้นั้นมีความสุขมาก ๆ ค่ะ ก็นี่คือ 2 อย่างที่ได้จากการแข่งขันนี้ค่ะ”

มีอะไรอยากจะฝากถึงการแข่งขัน TACC ในครั้งถัดไปบ้าง?

น้องโมกซ์ ตอบว่า “อยากจะให้ทุกมหาลัยที่เป็นคณะบัญชี หรือว่าคณะอะไรก็ตามที่เกี่ยวข้องตรงนี้ ในทุกมหาลัยทั่วประเทศไทย ได้เข้ามามีส่วนร่วมตรงนี้มากขึ้น อยากให้รู้ว่าสภาวิชาชีพบัญชี มีการจัดการแข่งขัน **Thailand Accounting Case Competition** อยากให้ทุกคนมาอยู่ตรงนี้ ได้มาเรียนรู้ เด็บโตไปพร้อม ๆ กัน และสิ่งหนึ่งเลยที่อยากฝากให้รุ่นน้อง รุ่นต่อไปที่จะมาแข่งขัน คืออยากให้ทุกคนตั้งใจมาก ๆ เต็มที่กับมันที่สุด ให้มองหาเพื่อน ๆ รอบข้างที่สามารถร่วมเดินทางไปกับเราได้ เมื่อได้ร่วมงานกันแล้วอยากให้ทุกคนช่วยกันนับตั้งแต่วันแรกที่กอดโบสถ์จนจนถึงวันสุดท้ายที่เราแข่งขัน แล้วก็ทุ่มเท เต็มที่กับการแข่งขัน แล้วเราจะรู้สึกภูมิใจกับมันทุก ๆ ครั้งที่ได้ลงมือทำครับ” **น้องลูกตาล ยังกล่าวเสริมอีกว่า** “พวกเราลงแข่งปีนี้ปีที่ 2 แล้วปีแรกเราไม่เข้ารอบด้วย แต่ว่าจริง ๆ แล้ว เหตุผลที่เราเลือกที่จะกลับมาแล้วตั้งชื่อว่า **Reborn** กลับมาทำใหม่อีกรอบ เพราะเราเชื่อว่า ระหว่างทาง มันทำให้เราเก่งขึ้นมาก ๆ จริง ๆ ค่ะ ดังนั้น อยากจะเชิญชวนให้น้อง ๆ ได้เข้ามาเพราะเรารู้สึกว่า ตรงนี้แหละ มันคือพื้นที่ที่โอเค มันคือ Challenge มาก ดังนั้นมันก็จะยิ่งทำให้เราเก่งแบบก้าวกระโดดค่ะ”

กว่าน้อง ๆ จะประสบความสำเร็จในการแข่งขัน จะเห็นได้ว่าน้อง ๆ ทำการบ้านและเตรียมตัวกันมาเป็นอย่างดี สภาวิชาชีพบัญชี ขอแสดงความดีใจกับน้อง ๆ นิสิตนักศึกษาด้านบัญชีผู้ชนะเลิศการแข่งขันทุกท่านอีกครั้งนะคะ สำหรับน้อง ๆ ที่ไม่ได้รับรางวัล ผู้เขียนคิดว่า การเข้าแข่งขันครั้งนี้ เปรียบเสมือนการแข่งขันกับตัวเอง การได้รับประสบการณ์ที่ดี และารู้จักการทำงานเป็นทีม ซึ่งทักษะเหล่านี้ น้อง ๆ สามารถเอาไปใช้ในการประกอบวิชาชีพในอนาคตอย่างแน่นอน และในปี 2566 สภาวิชาชีพบัญชี จะมีการจัดแข่งขันตอบคำถามทางบัญชีระดับประเทศ ครั้งที่ 9 สำหรับน้อง ๆ ที่สนใจสามารถติดตามได้ในเว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งจะประชาสัมพันธ์ให้ทราบเร็ว ๆ นี้

Login ครบ...จบในครั้งเดียว

ด้วยระบบ TFAC Online Service (Single Sign-on)

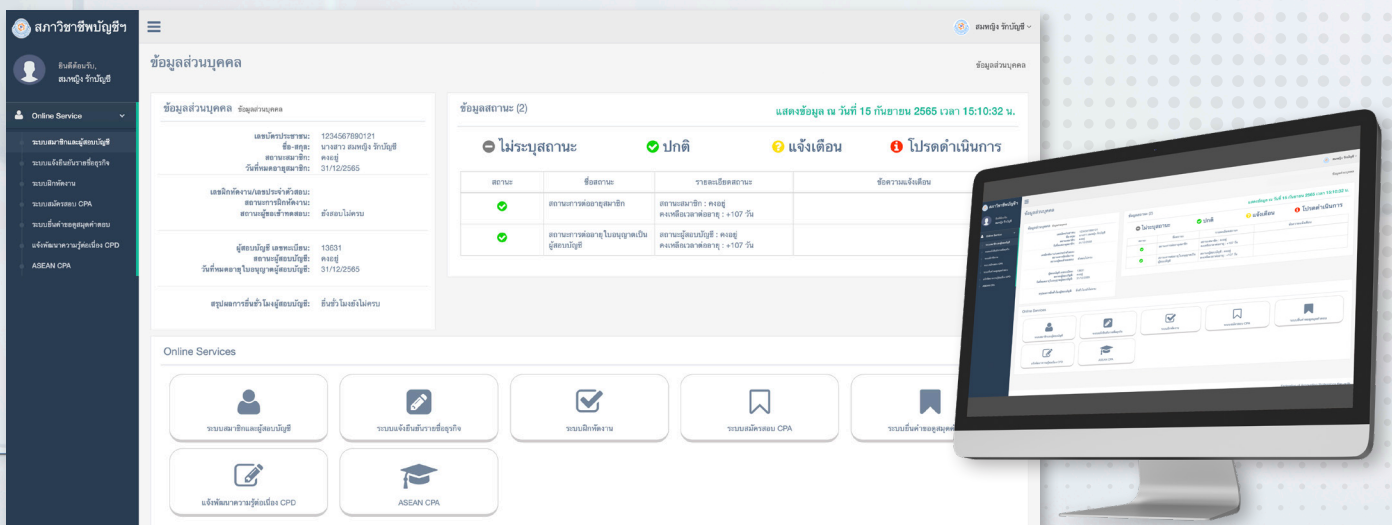
สภาวิชาชีพบัญชีเพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการใช้งานระบบออนไลน์ให้แก่สมาชิก ด้วยการจัดการระบบ **TFAC Online Service (Single Sign-on)** ซึ่งเป็นการใช้ Username และ Password เพียงชุดเดียว ในการเข้าสู่บริการออนไลน์ตามสถานภาพของระบบบริการสมาชิกของแต่ละบุคคล หรืออธิบายง่าย ๆ คือ “เป็นการเชื่อมต่อทุกระบบบริการผ่านล็อกอินเพียงครั้งเดียว” การพัฒนาระบบ Online Service ครั้งนี้ เกิดขึ้นจากการเล็งเห็นถึงความสำคัญของสมาชิกในการลดขั้นตอนการเข้าใช้งาน ลดความยุ่งยากในการจดจำชื่อ Username และ Password ของสมาชิกแต่ยังคงความปลอดภัยของการใช้งานตามมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์สากล

นอกจากนั้น ระบบ **TFAC Online Service (Single Sign-on)** ยังมีตารางแสดงข้อมูลสถานะเพื่อแจ้งเตือนสมาชิกให้สมาชิกดำเนินการรักษาสถานภาพต่าง ๆ อาทิ การต่ออายุสมาชิก การต่ออายุใบอนุญาตฯ โดยสามารถต่ออายุได้ตลอดทั้งปี ไม่จำกัดจำนวนปี แต่ต้องต่ออายุก่อนหมดอายุเท่านั้น

TFAC Online Service (Single Sign-on) มีระบบบริการออนไลน์อะไรบ้าง?

ปัจจุบันสภาวิชาชีพบัญชีพัฒนาระบบ TFAC Online Service (Single Sign-on) โดยเชื่อมระบบต่างๆ เข้าไว้ด้วยกันจำนวน 7 ระบบ ตามสถานภาพต่าง ๆ ของสมาชิก ดังนี้

- 1 ระบบสมาชิกและผู้สอบบัญชี
- 4 ระบบสมัครสอบ CPA
- 7 ระบบ ASEAN CPA
- 2 ระบบแจ้งยืนยันยื่นรายชื่อธุรกิจ
- 5 ระบบยื่นคำขอคุณสมบัติคำตอบ
- 3 ระบบฝึกหัดงาน
- 6 ระบบแจ้งพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง CPD

สมาชิกต้องการใช้งาน TFAC Online Service (Single Sign-on) ต้องทำอย่างไร?

TFAC Online Service (Single Sign-on)

1 สมาชิกสามารถเข้าใช้งานระบบได้ที่เว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชี www.tfac.or.th ให้เลือกหัวข้อ Online Service (Single Sign-on) หรือเข้าได้โดยตรงผ่าน Link >> https://eservice.tfac.or.th/fap_registration/login จากนั้นให้กรอกเลขบัตรประชาชน และรหัสผ่านของท่าน

2 สำหรับผู้ที่เป็สมาชิกแต่ไม่เคยลงทะเบียนเข้าใช้งานระบบ ต้องลงทะเบียนใหม่เพื่อเข้าใช้งานระบบ TFAC Online Service (Single Sign-on) โดยสามารถดำเนินการได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิธีการลงทะเบียนใหม่

1. คลิกปุ่ม “ลงทะเบียนใหม่”
2. กรอกเลขบัตรประชาชน 13 หลัก คลิกปุ่ม “Check”
3. ระบบจะให้กรอก ชื่อ และ นามสกุล จากนั้นคลิกปุ่ม “Submit”
4. ระบบจะให้สมาชิกตั้งรหัสผ่าน 6-12 ตัวอักษร (ภาษาอังกฤษหรือตัวเลขเท่านั้น) และยืนยันรหัสผ่าน จากนั้นคลิกปุ่ม “Submit”

3 เมื่อทำการลงทะเบียนผู้ใช้งานใหม่เรียบร้อยแล้ว ให้เข้าสู่ระบบโดยใช้เลขบัตรประจำตัวประชาชน ส่วนรหัสผ่านเป็นรหัสที่กำหนดตอนท่านลงทะเบียน

ขั้นตอนที่ 2 การเข้าสู่ระบบ TFAC Online Service (Single Sign-on)

1. กรอกเลขบัตรประจำตัวประชาชน
2. กรอกรหัสผ่าน
3. คลิกปุ่ม “Login”

กรณีลืมรหัสผ่านให้คลิกที่ ลืมรหัสผ่าน? แล้วกรอกข้อมูลตามที่ระบบสอบถามเสร็จแล้วคลิก Submit ระบบจะส่ง Link การตั้งรหัสผ่านใหม่ของท่านไปที่อีเมลที่ท่านได้เคยแจ้งไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีหากอีเมลที่ปรากฏไม่ถูกต้องหรือต้องการเปลี่ยนแปลงให้ส่งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนลงนามรับรองสำเนาถูกต้องส่งเข้ามาที่อีเมล forgetpass@tfac.or.th พร้อมแจ้งอีเมลใหม่เมื่อท่านได้รับการตอบกลับจากเจ้าหน้าที่แล้ว ให้คลิกที่ ลืมรหัสผ่าน? อีกครั้งระบบจะส่ง Link การตั้งรหัสผ่านใหม่ไปที่อีเมลใหม่ของท่าน

4 เมื่อ Log in เรียบร้อยแล้ว หน้าจอแสดงข้อมูลส่วนบุคคล และตารางข้อมูลสถานะต่าง ๆ ของท่าน ได้แก่

1. ข้อมูลส่วนบุคคล
2. ตารางแสดงข้อมูลสถานะ
3. ระบบ Online Service ที่เกี่ยวข้องตามสถานะ-สิทธิ์ที่ท่านสามารถใช้งานได้

The screenshot shows the user interface of the TFAC Online Service. It is divided into three main sections:

- Section 1 (Personal Information):** Displays personal details such as ID number (1234567890121), name (นางสาว สมหญิง รักบุญธิ์), and contact information.
- Section 2 (Status Table):** A table showing the user's current status for various services. The status is 'ปกติ' (Normal). The table includes columns for 'สถานะ' (Status), 'ชื่อสถานะ' (Status Name), 'รายละเอียดสถานะ' (Status Details), and 'ข้อความแจ้งเตือน' (Alert Message).
- Section 3 (Online Services):** A grid of icons representing available services like 'ระบบสมาชิกและผู้สอบบัญชี' (Member and Auditor System), 'ระบบแจ้งยื่นบัญชีจดทะเบียน' (Registration System), etc.

ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลส่วนบุคคล

เลขบัตรประชาชน: 1234567890121
 ชื่อ-สกุล: นางสาว สมหญิง รักบุญธิ์
 สถานะสมาชิก: คงอยู่
 วันที่หมดอายุสมาชิก: 31/12/2565

เลขฝึกทำงาน/เลขประจำตัวสอบ:
 สถานะการฝึกทำงาน:
 สถานะผู้ขอเข้าทดสอบ: ยังสอบไม่ครบ

ผู้สอบบัญชี เลขทะเบียน: 13631
 สถานะผู้สอบบัญชี: คงอยู่
 วันที่หมดอายุใบอนุญาตผู้สอบบัญชี: 31/12/2565

สรุปผลการยื่นขั้ว โมงผู้สอบบัญชี: ยื่นขั้ว โมงยังไม่ครบ

1 หน้าจอ “ข้อมูลส่วนบุคคล” คืออะไร

ระบบแสดงข้อมูลส่วนบุคคล เป็นการแสดงสถานภาพของสมาชิก เป็นภาพรวมของสถานะต่าง ๆ ระบบจะแสดงข้อมูลสถานะปัจจุบัน ณ วันที่ Login เข้ามาในระบบ TFAC Online Service (Single Sign-on)

2 หน้าจอ “ตารางแสดงข้อมูลสถานะ” คืออะไร

ข้อมูลสถานะ (2) แสดงข้อมูล ณ วันที่ 15 กันยายน 2565 เวลา 15:10:32 น.

ไม่ระบุสถานะ
 ปกติ
 แจ้งเตือน
 โปรดดำเนินการ

สถานะ	ชื่อสถานะ	รายละเอียดสถานะ	ข้อความแจ้งเตือน
ปกติ	สถานะการต่ออายุสมาชิก	สถานะสมาชิก : คงอยู่ คงเหลือเวลาต่ออายุ : +107 วัน	
ปกติ	สถานะการต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชี	สถานะผู้สอบบัญชี : คงอยู่ คงเหลือเวลาต่ออายุ : +107 วัน	

ข้อมูลสถานะ (2) I. แสดงข้อมูล ณ วันที่ 1 ธันวาคม 2565 เวลา 15:14:03 น.

⊖ ไม่ระบุสถานะ
✔ ปกติ
? แจ้งเตือน
i โปรดดำเนินการ

สถานะ	ชื่อสถานะ	รายละเอียดสถานะ	ข้อความแจ้งเตือน
?	สถานะการต่ออายุสมาชิก	สถานะสมาชิก : คงอยู่ คงเหลือเวลาต่ออายุ : +30 วัน	โปรดชำระค่าบำรุงสมาชิกภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2565 >>คลิก<<
?	สถานะการต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชี	สถานะผู้สอบบัญชี : คงอยู่ คงเหลือเวลาต่ออายุ : +30 วัน	โปรดชำระค่าธรรมเนียมภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2565 >>คลิก<<

ข้อมูลสถานะ (2) I. แสดงข้อมูล ณ วันที่ 16 ธันวาคม 2565 เวลา 15:16:56 น.

⊖ ไม่ระบุสถานะ
✔ ปกติ
? แจ้งเตือน
i โปรดดำเนินการ

สถานะ	ชื่อสถานะ	รายละเอียดสถานะ	ข้อความแจ้งเตือน
i	สถานะการต่ออายุสมาชิก	สถานะสมาชิก : คงอยู่ คงเหลือเวลาต่ออายุ : +15 วัน	โปรดชำระค่าบำรุงสมาชิกภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2565 หากไม่ชำระค่าบำรุงสมาชิกให้ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดให้ถือว่าสมาชิกภาพสิ้นสุดลง >>คลิก<<
i	สถานะการต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชี	สถานะผู้สอบบัญชี : คงอยู่ คงเหลือเวลาต่ออายุ : +15 วัน	โปรดชำระค่าธรรมเนียมภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2565 หากไม่ชำระค่าธรรมเนียมให้ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดให้ถือว่าใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีสิ้นสุดลง >>คลิก<<

“ตารางข้อมูลสถานะของสมาชิก” เป็นการสรุปข้อมูลสถานะที่สำคัญของสมาชิกที่ต้องดำเนินการในแต่ละปี โดยจะแสดงข้อมูลสถานะ ณ วันที่ Log in เข้ามาในระบบ TFAC Online Service (Single Sign-on) โดยจะแจ้งสถานภาพต่าง ๆ และเป็นการแจ้งเตือนในสถานภาพนั้นต้องดำเนินการภายในระยะเวลาที่คงเหลือเท่าใด

- I. แสดงข้อมูล ณ วันที่ คือ วันที่เดือนปีและเวลาที่สมาชิก Login ทำรายการปรากฏอยู่ด้านบนขวาของตารางข้อมูลสถานะ
- II. สถานะ คือ การแจ้งเตือนเกี่ยวกับสถานภาพของสมาชิกทราบถึงกำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการเกี่ยวกับสถานภาพต่าง ๆ ของสมาชิก

3) หน้าจอระบบ TFAC Online Service (Single Sign-on) คืออะไร

เป็นการแสดงปุ้ระบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามสถานภาพของสมาชิก เพื่อให้ท่านสามารถคลิกเข้าใช้งานระบบได้ทันที โดยไม่ต้อง Login ใหม่

ตัวอย่างการแสดงผลข้อมูลสถานภาพของสมาชิก

ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลส่วนบุคคล

เลขที่ประจำตัว: 1234567890121
 ชื่อ-สกุล: นางสาว สมหญิง รัตนศิริ
 สถานะสมาชิก: คงอยู่
 วันที่หมดอายุสมาชิก: 31/12/2565

เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน: 9-99999-9-99999-9-99999
 สถานะการถือบัตรประชาชน: คงอยู่ไม่ครบ

ผู้สอบบัญชี สถานะเดิม: 13831
 สถานะผู้สอบบัญชี: คงอยู่
 วันที่หมดอายุใบอนุญาตผู้สอบบัญชี: 31/12/2565

สรุปผลการชำระใบอนุญาตผู้สอบบัญชี: ชำระไม่เสร็จไม่ครบ

ข้อมูลสถานะ (2) แสดงข้อมูล ณ วันที่ 1 ธันวาคม 2565 เวลา 15:14:03 น.

ไม่ระบุสถานะ
ปกติ
แจ้งเตือน
โปรดดำเนินการ

สถานะ	ชื่อสถานะ	รายละเอียดสถานะ	วิธีการแจ้งเตือน
🟡	สถานภาพต่ออายุสมาชิก	สถานะเดิม: คงอยู่ คงเหลือเวลาต่ออายุ: +30 วัน	โปรดชำระค่าบำรุงสมาชิกภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2565 >>คลิก<<
🟡	สถานภาพต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชี	สถานะเดิม: คงอยู่ คงเหลือเวลาต่ออายุ: +30 วัน	โปรดชำระค่าธรรมเนียมภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2565 >>คลิก<<

Online Services

- ระบบสมาชิกและผู้สอบบัญชี
- ระบบแจ้งคืนใบรายชื่อผู้สอบบัญชี
- ระบบเบิกเงิน
- ระบบสมัครสอบ CPA
- ระบบยื่นคำร้องอุทธรณ์คำตัดสิน
- แจ้งพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง CPD
- ASEAN CPA

สถานะการต่ออายุสมาชิก: คงเหลือเวลาการต่ออายุ: +30 วัน จะปรากฏสถานะ

แจ้งเตือน

และมีข้อความแจ้งเตือนปรากฏ “โปรดชำระค่าบำรุงสมาชิกภายในวันที่ 31 ธันวาคม 25XX [>>คลิก<<](#)” หรือ

สถานะการต่ออายุสมาชิก : คงเหลือเวลาการต่ออายุ: +15 วัน จะปรากฏสถานะ

โปรดดำเนินการ

และมีข้อความแจ้งเตือนปรากฏ “โปรดชำระค่าบำรุงสมาชิกภายในวันที่ 31 ธันวาคม 25XX หากไม่ชำระค่าบำรุงสมาชิกให้ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดให้ถือว่าสมาชิกภาพสิ้นสุดลง [>>คลิก<<](#)”

ในอนาคตสภาวิชาชีพบัญชีมีแผนพัฒนาระบบ TFAC Online Service ที่รองรับการดำเนินการธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี เพื่ออำนวยความสะดวกรวดเร็วแก่สมาชิกในการใช้บริการมากยิ่งขึ้น ขอให้ท่านโปรดติดตาม

หากมีข้อแนะนำการใช้ระบบหรือคำถามเพิ่มเติมติดต่อส่วนงานทะเบียน โทรศัพท์ 02-685 2524, 2525, 2529, 2530 และ 2532

ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลส่วนบุคคล

เลขที่ประจำตัว: 1234567890121
 ชื่อ-สกุล: นางสาว สมหญิง รัตนศิริ
 สถานะสมาชิก: คงอยู่
 วันที่หมดอายุสมาชิก: 31/12/2565

เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน: 9-99999-9-99999-9-99999
 สถานะการถือบัตรประชาชน: คงอยู่ไม่ครบ

ผู้สอบบัญชี สถานะเดิม: 13831
 สถานะผู้สอบบัญชี: คงอยู่
 วันที่หมดอายุใบอนุญาตผู้สอบบัญชี: 31/12/2565

สรุปผลการชำระใบอนุญาตผู้สอบบัญชี: ชำระไม่เสร็จไม่ครบ

ข้อมูลสถานะ (2) แสดงข้อมูล ณ วันที่ 16 ธันวาคม 2565 เวลา 15:16:56 น.

ไม่ระบุสถานะ
ปกติ
แจ้งเตือน
โปรดดำเนินการ

สถานะ	ชื่อสถานะ	รายละเอียดสถานะ	วิธีการแจ้งเตือน
🔴	สถานภาพต่ออายุสมาชิก	สถานะเดิม: คงอยู่ คงเหลือเวลาต่ออายุ: +15 วัน	โปรดชำระค่าบำรุงสมาชิกภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2565 หากไม่ชำระค่าบำรุงสมาชิกให้ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดให้ถือว่าสมาชิกภาพสิ้นสุดลง >>คลิก<<
🔴	สถานภาพต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชี	สถานะเดิม: คงอยู่ คงเหลือเวลาต่ออายุ: +15 วัน	โปรดชำระค่าธรรมเนียมภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2565 หากไม่ชำระค่าธรรมเนียมให้ครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนดให้ถือว่าใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีสิ้นสุดลง >>คลิก<<

Online Services

- ระบบสมาชิกและผู้สอบบัญชี
- ระบบแจ้งคืนใบรายชื่อผู้สอบบัญชี
- ระบบเบิกเงิน
- ระบบสมัครสอบ CPA
- ระบบยื่นคำร้องอุทธรณ์คำตัดสิน
- แจ้งพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง CPD
- ASEAN CPA

aseanCPA

The 3rd ASEAN Conference

CPA

📅 7 ตุลาคม 2565

🕒 09.00 - 17.00 น.

Empowering and Enhancing Sustainability of ASEAN Business

สัมมนาแบบ 2 ภาษา
ไทยและอังกฤษ
(มีบริการหูฟังแปลภาษา)

**รูปแบบการสัมมนา
on-site**
ณ Convention Centre A1 ชั้น 22
โรงแรม Centara Grand
at CentralWorld
(ขอสวมสิทธิ์ไม่รับ Walk-in)

**รูปแบบการสัมมนา
on-line**
ทางสื่อออนไลน์
ของสภาวิชาชีพบัญชี
(ไม่ต้องลงทะเบียน)

การสัมมนาที่จะเปิดโอกาสให้ ASEAN CPA มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบและสภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศอาเซียน รวมถึงโอกาสในการทำงานในประเทศอาเซียนอื่น และได้ทราบถึงความคาดหวังและสามารถเตรียมความพร้อมของตนเองในการทำงานในประเทศอาเซียนอื่น โดยวิทยากรจากองค์กรวิชาชีพและจากบริษัทชั้นนำทั้งในและต่างประเทศ

หัวข้อสัมมนา

- Distinct Regulatory Framework, Professional Practices and Career Opportunity in ASEAN in Business's/Practitioner's Perspectives.
- ASEAN CPAs: What Business Wants from Us.
- Readiness of ASEAN CPAs in the Post-Pandemic Era.
- Nurturing Ethical Value in a Borderless and Diverse Working Environment.

Scan QR Code

หรือคลิก <https://www.conference-acc.com>

เพื่ออ่านรายละเอียดเพิ่มเติม

หรือส่งคำถามล่วงหน้าให้แก่วิทยากร

ชั่วโมงพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง

อยู่ระหว่างพิจารณาอนุมัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ASEAN Federation of Accountants

📅 8 ตุลาคม 2565

🕒 08.30 - 17.00 น.

สัมมนาแบบ 2 ภาษา
ไทยและอังกฤษ
(มีบริการหูฟังแปลภาษา)

รูปแบบการสัมมนา on-site
ณ Convention Centre A1
ชั้น 22 โรงแรม Centara
Grand at CentralWorld
บอสวงสิทธิ์ไม่รับ Walk-in

รูปแบบการสัมมนา on-line
ทางสื่อออนไลน์
ของสภาวิชาชีพบัญชี
(ไม่ต้องลงทะเบียน)

หัวข้อสัมมนา

- 🌿 The state of sustainability in ASEAN: Lessons learned from early adopters.
- 🌿 State and Trends of Carbon Pricing.
- 🌿 Greenhouse Gas Management and Market-Based Mechanisms in Thailand.
- 🌿 Trust and accountability: Embedding an ethical mindset into sustainability reporting.
- 🌿 The way forward: Redefining our role in enabling sustainability.

การสัมมนาที่จะเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและผู้สนใจมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความยั่งยืน (sustainability) และการดำเนินการด้านต่าง ๆ ของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และสามารถเตรียมความพร้อมเพื่อเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนา เพื่อความยั่งยืนของธุรกิจ โดยวิทยากรจากภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับ sustainability ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงหน่วยงานกำหนดมาตรฐานทางวิชาชีพระหว่างประเทศ

Scan QR Code

หรือคลิก <https://www.conference-acc.com>
เพื่ออ่านรายละเอียดเพิ่มเติม
หรือส่งคำถามล่วงหน้าให้แก่วิทยากร

ชั่วโมงพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง
อยู่ระหว่างพิจารณาอนุมัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

เลขที่ 133 ถนนสุขุมวิท 21 (อโศก) แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

โทรศัพท์ 0 2685 2500 โทรสาร 0 2685 2501 e-Mail : tfac@tfac.or.th

